

ΤΕΙ Κρήτης
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

*Στατιστική ανάλυση των τραπεζικών καταθέσεων ανά Περιφερειακή
Ενότητα (νομό) τα τελευταία 10 έτη
(2004-2014).*

Σπουδάστρια

Έλλη Κουνδουράκη

Επιβλέπων

Γεώργιος Ξανθός

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ, 2016.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους συνέβαλαν στην εκπόνηση αυτής της εργασίας, παρέχοντας μου πρακτική ή και πνευματική υποστήριξη.

Αρχικά λοιπόν να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή της εργασίας μου, κύριο Γεώργιο Ξανθό, για την στήριξη της προσπάθειας μου, παρά τις όποιες δυσκολίες, την αμεσότητα και την ευστοχία των συμβουλών του. Επίσης να τον ευχαριστήσω που με τη συνεχή παρακολούθηση της πορείας και της εξέλιξης της εργασίας μου, συνέβαλε σημαντικά στην ολοκλήρωση και παρουσίαση της.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω και την οικογένεια μου, που χωρίς την βοήθεια και την κατανόηση των οποίων, η προσπάθεια μου θα ήταν πιο δύσκολη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ.....	2
ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ.....	4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	7
ABSTRACT.....	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΟΜΙΛΩΝ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ.....	18
3.1. Παρουσίαση Τράπεζας Πειραιώς.....	18
3.2. Σύντομη παρουσίαση της Τράπεζας Κύπρου.....	19
3.3. Σύντομη παρουσίαση της Αγροτικής Τράπεζας.....	19
3.4. Σύντομη παρουσίαση της Γενικής Τράπεζας.....	21
3.5. Σύντομη παρουσίαση της Millennium Bank.....	21
3.6. Στοιχεία για τις συγχωνεύσεις.....	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ (ΑΝΑ ΝΟΜΟ).....	24
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	56
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	59

ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Πρωτευούσης	26
Γράφημα 2. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Αττικής (υπόλοιπο)	27
Γράφημα 3. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Αιτωλοακαρνανίας	28
Γράφημα 4. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Βοιωτίας	28
Γράφημα 5. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ευβοίας	29
Γράφημα 6. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ευρυτανίας	29
Γράφημα 7. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Φθιώτιδος	30
Γράφημα 8. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Φωκίδος	30
Γράφημα 9. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Αργολίδος	31
Γράφημα 10. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Αρκαδίας	31
Γράφημα 11. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Αρκαδίας	32
Γράφημα 12. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ηλείας	32
Γράφημα 13. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια	33
Γράφημα 14. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια	33
Γράφημα 15. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Μεσσηνίας	34
Γράφημα 16. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ζακύνθου	34
Γράφημα 17. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Κερκύρας	35
Γράφημα 18. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Κεφαλληνίας	35
Γράφημα 19. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Λευκάδος	36
Γράφημα 20. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Άρτας	36
Γράφημα 21. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Θεσπρωτίας	37
Γράφημα 22. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ιωαννίνων	37
Γράφημα 23. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Πρέβεζας	38

Γράφημα 24. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Καρδίτσας	38
Γράφημα 25. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Λάρισας	39
Γράφημα 26. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Μαγνησίας	39
Γράφημα 27. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Τρικάλων	40
Γράφημα 28. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Γρεβενών	40
Γράφημα 29. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Δράμας	41
Γράφημα 30. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ημαθίας	41
Γράφημα 31. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Θεσσαλονίκης	42
Γράφημα 32. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Καβάλας	42
Γράφημα 33. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Καστοριάς	43
Γράφημα 34. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Κιλκίς	43
Γράφημα 35. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Κοζάνης	44
Γράφημα 36. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Πέλλας	44
Γράφημα 37. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Πιερίας	45
Γράφημα 38. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Σερρών	45
Γράφημα 39. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Φλώρινα	46
Γράφημα 40. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Χαλκιδικής	46
Γράφημα 41. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Έβρου	47
Γράφημα 42. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ξάνθης	47
Γράφημα 43. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ροδόπης	48
Γράφημα 44. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Δωδεκανήσου	48
Γράφημα 45. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Κυκλάδων	49
Γράφημα 46. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Λέσβου	50

<i>Γράφημα 47. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Σάμου</i>	<i>50</i>
<i>Γράφημα 48. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Χίου</i>	<i>51</i>
<i>Γράφημα 49. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ηρακλείου</i>	<i>51</i>
<i>Γράφημα 50. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Λασιθίου</i>	<i>52</i>
<i>Γράφημα 51. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ρεθύμνου</i>	<i>52</i>
<i>Γράφημα 52. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Χανίων</i>	<i>53</i>

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της ολοκλήρωσης των σπουδών μου στο τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ηρακλείου, και πραγματεύεται το πολύ ενδιαφέρον θέμα της ανάλυσης της οικονομίας κατά τα τελευταία έτη.

Το κείμενο της συγκεκριμένης εργασίας αναπτύσσεται σε πέντε συνολικά κεφάλαια, με την λογική πορεία από το γενικό στο ειδικό. Πιο συγκεκριμένα, στο πρώτο κεφάλαιο αναλύεται η εξέλιξη της οικονομίας και ιδίως μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης στα ελληνικά δεδομένα. Εξετάζεται λοιπόν, το τι προέκυψε στην χώρα μας από οικονομικής σκοπιάς κατά τα τελευταία δέκα έτη. Στην συνέχεια γίνεται αναφορά στο δεύτερο κεφάλαιο στην εξέλιξη του τραπεζικού τομέα στην Ελλάδα, όπου και γίνεται γενική αναφορά στην συγχωνεύσεις και εξαγορές τμημάτων ή και ολόκληρων των τραπεζών, και περιγράφεται η εξέλιξη της κίνησης των πελατών των τραπεζών. Το τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζει εν συντομία τις ενεργές τράπεζες, ενώ αναλύονται τα στοιχεία των συγχωνεύσεων.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η μεθοδολογία για την ερευνητική διαδικασία που παρουσιάζεται στο πέμπτο κεφάλαιο όπου και πραγματοποιείται στατιστική ανάλυση των δεδομένων που διατίθενται από την Τράπεζα της Ελλάδος, για τις καταθέσεις ανά νομό, φτάνοντας στο συμπέρασμα για τον τρόπο με τον οποίο εξελίχθηκαν οι καταθέσεις αλλά και ποιοι νομοί, συγκριτικά με τον πληθυσμό τους θεωρούνται πιο «εύποροι».

ABSTRACT

This project was part of the completion of my studies in Business Administration at the Technological Educational Institution of Heraklion Crete, and deals with the very interesting issue of the course of the economy in recent years.

The text of this work is developed in a total of five chapters, following the logical path from general to specific. More specifically, the first chapter analyzes the evolution of the economy and especially after the outbreak of the economic crisis in Greece. So, we consider, what emerged in our country in economic terms over the past ten years. Then in the second chapter, we refer to the evolution of the banking sector in Greece, where a general reference to mergers and acquisitions of departments or entire banks are presented, and we describe the evolution of customer traffic of banks. The third chapter briefly presents active banks, while the details of mergers are being analyzed.

The fourth chapter presents the methodology for the research process presented in the fifth chapter where statistical analysis of data available from the Bank of Greece are shown for deposits by county, reaching conclusion for the way on which deposits evolved, and what counties, compared to their population are considered most "affluent".

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η απελευθέρωση των διεθνών αγορών δημιούργησε συνεχόμενες μεταβολές και παρουσίασε νέα δεδομένα πάνω στην Ελληνική χρηματοπιστωτική αγορά. Μετά τα τέλη της δεκαετίας του 80, και ειδικότερα την περίοδο 1987-1994, όπου είχαμε και την επιτροπή Καρατζά, το κυρίως θέμα ανάλυσης αφορούσε το Ελληνικό χρηματοπιστωτικό τομέα και πως θα μπορούσε αυτός να προσαρμοστεί θεσμικά.

Τα αμέσως επόμενα βήματα ήταν να πραγματοποιηθούν διαδικασίες εναρμόνισης με τις διεθνείς πρακτικές, μέσω της κατάργησης του περιορισμού στην κίνηση των κεφαλαίων, της απελευθέρωσης των τραπεζικών συστημάτων το 1994, και μέσω της σύστασης της επιτροπής κεφαλαιαγοράς που έλαβε θέση το 1996, που είχαν ως αποτέλεσμα την ύπαρξη θεσμοθέτησης ενός σύγχρονου και λειτουργικού θεσμικού πλαισίου εποπτείας καθώς και λειτουργίας της κεφαλαιαγοράς στην Ελλάδα.

Οι προκλήσεις και οι εξελίξεις όμως στο Διεθνές και κατ' επέκταση στο Ευρωπαϊκό στερέωμα, ανάγκασαν τις Ελληνικές τράπεζες να επαναπροσανατολιστούν και να επιδιώξουν εξαγορές, συγχωνεύσεις και στρατηγικές συμμαχίες με σκοπό την ενίσχυσή της θέσης τους στον τραπεζικό ορίζοντα της χώρας μας. Στις μέρες μας βλέποντας τους τέσσερις μεγαλύτερους οργανισμούς της Ελλάδος – Εθνική τράπεζα, Alpha Bank, Eurobank EFG, Τράπεζα Πειραιώς, θα παρατηρούσαμε πως όλοι τελούν υπό ιδιωτικό έλεγχο.

Οι Ευρωπαϊκές ρυθμιστικές αρχές, ΕΚΤ και η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας, έχουν την δυνατότητα λογιστικής προσομοίωσης στις πιο ακραίες οικονομικές συνθήκες με την χρησιμοποίηση ενός εργαλείου, του ελέγχου αντοχής. Την εντονότερη κεφαλαιακή ανεπάρκεια την αντιμετώπιζε στην χώρα μας η Αγροτική τράπεζα και ένας πιθανός τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματός της θα ήταν να συγχωνευθεί με κάποιο μεγαλύτερο τραπεζικό οργανισμό που να μην αντιμετωπίζει παρόμοιο οικονομικό πρόβλημα. Η Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων που είναι το νόμιμο όργανο του κράτους στα θέματα εξαγορών, αποφάνθηκε θετικά στην πρόταση της Πειραιώς να εξαγοράσει ποσοστό της Αγροτικής τράπεζας, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα την φιλική και οριζόντια συγχώνευση μεταξύ των δύο κολοσσών.

Ο στόχος και η προϋποθέσεις για μια επιτυχημένη συμφωνία σε θέματα συγχώνευσης μεταξύ τραπεζών είναι, η ενίσχυση της θέσεως του νέου χρηματοπιστωτικού οργανισμού, όσον αφορά το μέγεθός του, η πραγματοποίηση προστιθέμενης αξίας προς όφελος των μετόχων της νέας συγχωνευμένης τράπεζας και να βοηθήσει στον εκσυγχρονισμό της Ελληνικής οικονομίας και του τραπεζικού κλάδου γενικότερα, διαμέσου της ισχυροποίησης.

Πέρα όμως από τα οφέλη, που και αυτά μπορεί να προκύψουν, υπάρχουν και κίνδυνοι όπως το υψηλό διαχειριστικό και διοικητικό κόστος που μπορεί να προκύψει μέσα από την διαδικασία της συγχώνευσης και διάφορες δυσκολίες στην ενοποίηση των συστημάτων τους και της διαφορετικής επαγγελματικής τους κουλτούρας, ενώ ένα πρόβλημα που προκύπτει για το κράτος με την ενδεχόμενη συγχώνευση δύο μεγάλων τραπεζών, είναι ο κίνδυνος κατάχρησης της θέσης τους, που είναι λογικό να αποκτήσουν λόγω του αυξημένου και τεράστιου κύκλου εργασιών τους, εις βάρος του συνόλου του τραπεζικού κλάδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ

Το 2004, η Ελλάδα ήταν μεταξύ των κορυφαίων 29 πιο ανεπτυγμένων χωρών του κόσμου. Σήμερα, έχει χρέος άνω των 300 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η οικονομική κρίση που η Ελλάδα υποφέρει σήμερα άρχισε περίπου πριν από έξι χρόνια, αλλά οι ρίζες της πηγαίνουν πολύ πιο πίσω από το 2009. Πολλοί συμφωνούν ότι προέρχεται εν μέρει από την κακή διαχείριση της οικονομίας από τα δύο κύρια πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα. Αυτά τα δύο κόμματα κυβέρνησαν εναλλάξ τη χώρα από την κατάρρευση της χούντας το 1974. Αλλά επίσης η κρίση προέρχεται και από το γεγονός ότι ένα τεράστιο ποσό του χρέους στην Ελλάδα προέρχεται από τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, όπου η Ελλάδα δαπάνησε δισεκατομμύρια για την ανάπτυξη των υποδομών για την κάλυψη των απαιτήσεων αυτού του γεγονότος. Η είσοδος στη ζώνη του ευρώ ήταν ένα επιπλέον πρόβλημα, όταν ξαφνικά η κοστολόγηση των εμπορευμάτων με 100 δραχμές για παράδειγμα ανέβηκε στο € 1 (340,75 δραχμές) ενώ δεν υπήρχε αντίστοιχη αύξηση των μισθών (Καραμεσίνη, 2006).

Η παγκόσμια οικονομική κρίση που εξαπλώθηκε γύρω από τις δυτικές καπιταλιστικές χώρες κατά την περίοδο 2007/08 έφτασε στην Ελλάδα το 2009. Ωστόσο, η Ελλάδα (σε αντίθεση με πολλές άλλες χώρες) δεν είχε πραγματοποιήσει επενδύσεις στις ισλανδικές τράπεζες, ούτε σε οποιοσδήποτε από τις λεγόμενες τοξικές επενδύσεις δανείων, τα δομημένα επενδυτικά σχήματα (SIVs) και τα εξασφαλισμένα χρεωστικά (CDOs) (Χαρδούβελης, 2012).

Ένας παράγοντας που ξεκίνησε την πτώση οφείλεται στην εισαγωγή το 1981, της πολιτικής των μαζικών προσλήψεων στο δημόσιο τομέα, μειώνοντας έτσι σημαντικά και άμεσα την ανεργία. Ενώ αρχικά αυτό μπορεί να φαινόταν ως κάτι θετικό, είχε τελικά καταστροφικές συνέπειες. Η πολιτική αυτή επαναλήφθηκε από την επόμενη κυβέρνηση όταν κέρδισε τις εκλογές μερικά χρόνια αργότερα. Σήμερα ο δημόσιος τομέας στην Ελλάδα απασχολεί περίπου το 10% του ενεργού πληθυσμού της χώρας, ο αριθμός αυτός πρέπει δραστικά να μειωθεί σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές οδηγίες (Μητράκος, 2012).

Ένας δεύτερος παράγοντας ήταν η περαιτέρω πολιτική διαφθορά και η αδιαφάνεια των συναλλαγών. Τα πολιτικά σκάνδαλα διαφθοράς στην Ελλάδα ήταν στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων για τουλάχιστον τις τελευταίες τρεις δεκαετίες και έχουν οδηγήσει πολλές φορές στην αποπομπή υπουργών.

Παρόλο που όλες οι προαναφερθείσες αιτίες είναι αρκετά σοβαρές, μπορεί να υποστηριχθεί ότι δεν είναι οι κύριες αιτίες της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής κρίσης. Για αυτή τον κύριο ρόλο διαδραματίζει η μαζική φοροδιαφυγή. Επιπλέον, το μεγαλύτερο μέρος της εν λόγω φοροδιαφυγής προέρχεται από τα ανώτερα κλιμάκια της κοινωνίας, ιδίως στην κατηγορία των επιχειρηματιών και επαγγελματιών από όλους τους κλάδους (Πάπα, 2009).

Θα πρέπει να υπενθυμίσουμε, επίσης, ότι η Ελλάδα εξακολουθεί να είναι μια κατεξοχήν αγροτική χώρα και η ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είχε μια καταστρεπτική επίδραση της ελληνικής αγροτικής οικονομίας. Φυσικά, υπήρξαν οι επιδοτήσεις της ΕΕ προς την Ελλάδα, αλλά πολλές από τις προϋποθέσεις που έθεσε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα όσον αφορά τις εξαγωγές πολλών προϊόντων είχαν αρνητικές επιπτώσεις στην ελληνική παραγωγή.

Ένας άλλος παράγοντας που διαδραματίζει τον ρόλο του στην παρούσα κρίση είναι ο ανεξέλεγκτος τραπεζικός δανεισμός. Επίσης με την εσωτερική κακοδιαχείριση της οικονομίας, η Ελλάδα μαζί με τον υπόλοιπο αναπτυγμένο καπιταλιστικό κόσμο έχει επηρεαστεί αρνητικά από τα φαινόμενα της παγκοσμιοποίησης και των αγορών εργασίας. Η συνέπεια αυτού είναι ότι πολλές εγχώριες και ξένες επιχειρήσεις έχουν μετεγκατασταθεί σε χώρες όπου το εργατικό κόστος είναι ελάχιστο και η ύπαρξη των συνδικαλιστικών οργανώσεων είτε απαγορεύεται είτε είναι αμελητέα. Κατά ειρωνικό τρόπο, ωστόσο, ο μέσος μισθός στην Ελλάδα παραμένει ένας από τους χαμηλότερους στην Δυτική Ευρώπη (Καρούλια, et al, 2013).

Ένας τελευταίος παράγοντας που επηρεάζει είναι η εισροή των παράνομων και μη οικονομικών μεταναστών κατά τα τελευταία είκοσι χρόνια περίπου. Σε αντίθεση με τους παραπάνω παράγοντες που έχουν θεωρηθεί ως επιρροή στην τρέχουσα οικονομική κρίση, η ύπαρξη της μετανάστευσης στην Ελλάδα, μπορεί να υποστηριχθεί ότι είχε θετικό αντίκτυπο (Πάπα, 2009).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ

Ένας από τους σπουδαιότερους λόγους της εξάρτησης από το χρέος, είναι το γεγονός ότι η κατανάλωση πλέον εξαρτάται από αυτό, λόγω της αντίφασης μεταξύ της πτώσης για να αποφέρουν κέρδη στην παραγωγή και της ανάγκης να εξασφαλιστεί η ζήτηση, προκειμένου να πωληθούν τα προϊόντα που παράγονται και να πραγματοποιηθούν τα κέρδη αυτά. Ο προφανέστερος λόγος είναι η αυξανόμενη ανισότητα του εισοδήματος, και δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η συσσώρευση του χρέους ήταν χειρότερη σε χώρες με μεγαλύτερες εισοδηματικές ανισότητες, ιδίως στο Ηνωμένο Βασίλειο και τις Η.Π.Α (Μητράκος, 2012).

Ενώ οι απώλειες θέσεων εργασίας εμπλέκουν ένα ασυνήθιστα υψηλό αριθμό εργαζομένων, η απώλεια εισοδήματος για όσους εξακολουθούν να απασχολούνται ήταν επίσης σημαντική. Οι μέσες πραγματικές ακαθάριστες αποδοχές των εργαζομένων έχουν χάσει περισσότερο έδαφος από την έναρξη της κρίσης από ό, τι αποκτήθηκε κατά τα εννέα έτη πριν από αυτή.

Συγκεκριμένα, έπειτα από την αύξηση κατά 23% το 2000-2009 μέχρι το 2013 οι μέσες αποδοχές έχουν πέσει κάτω από το επίπεδο του 2000 κατά 9 τοις εκατό. Μόνο στις δημόσιες επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, όπου οι αμοιβές ήταν εξαιρετικά γενναιόδωρες από το 2000-2009 (+57% σε πραγματικούς όρους), οι πρόσφατες απώλειες πραγματικών αποδοχών το 2013 είναι μόλις λίγο πάνω από ό, τι ήταν το 2000 (+1%). Στο σύνολό τους, τα κέρδη και οι ζημίες από το 2009-2013 ήταν πάνω από 26% κατά μέσο όρο (σε ακαθάριστο). Η αυξανόμενη φορολογική πίεση άφησε να εννοηθεί ότι οι απώλειες ήταν ακόμη πιο έντονες σε καθαρούς όρους. Τα κέρδη από αυτοαπασχόληση έχουν επίσης μειωθεί, αλλά σε αυτή την περίπτωση είναι πολύ δύσκολο να έχουμε ξεκάθαρα και αξιόπιστα δεδομένα (Καρούλια, et al, 2013).

Η μείωση των επιτοκίων, αποτέλεσε επίσης ένα μεγάλο πρόβλημα, καθώς οι κεντρικές τράπεζες ελέγχουν μόνο τις βραχυπρόθεσμες τιμές των επιτοκίων, ενώ οι ιδιωτικές τράπεζες αρνούνται ρητά να μειώσουν τις μακροπρόθεσμες τιμές των επιτοκίων ως απάντηση στις πολιτικές των κεντρικών τραπεζών. Οι περικοπές στα επιτόκια θα έχουν επίσης ως αποτέλεσμα τη μείωση τόσο των πραγματικών

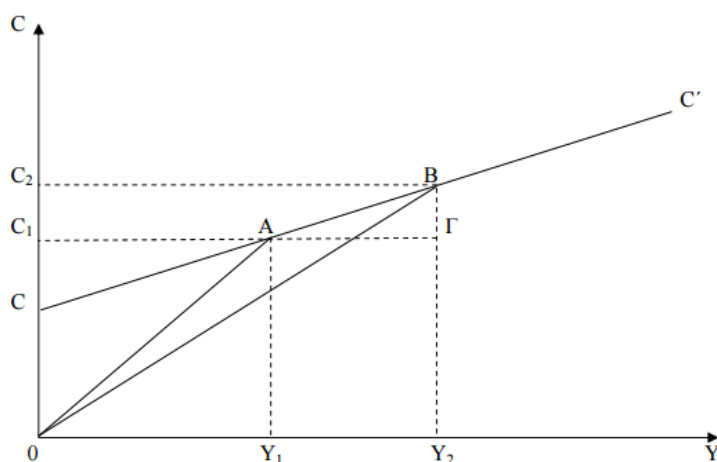
αποδόσεων των σημερινών συνταξιούχων που ζουν από αποταμιεύσεις, αλλά και τις προοπτικές αποδόσεων των μελλοντικών συνταξιούχων, γεγονός που μπορεί να μειώσει την κατανάλωση (Στεφανάδης, 2011).

Ας σημειωθεί ότι τα παραπάνω ισχύουν για τον επίσημο τομέα της οικονομίας. Στο λεγόμενο ανεπίσημο τομέα (μέρος της κατασκευαστικής βιομηχανίας, της γεωργίας, του τουρισμού και άλλων υπηρεσιών), όπου οι εργοδότες υπόκεινται σε λιγότερους περιορισμούς, τα κέρδη έχουν σίγουρα μειωθεί ακόμα περισσότερο (Πάπα, 2009).

Όσον αφορά στην συνάρτηση κατανάλωσης διευκρινίζονται δύο στοιχεία. Το ένα είναι η Μέση Ροπή προς Κατανάλωση που απεικονίζει το ποσοστό του εισοδήματος προς κατανάλωση για κάθε επίπεδο του εισοδήματος και η οριακή ροπή προς κατανάλωση που απεικονίζει το κατά πόσο αυξάνεται η κατανάλωση με την αύξηση του εισοδήματος κατά μια μονάδα (Krugman, 2009). Έτσι έχουμε:

$$MPK = C/Y \text{ και } OPK = \Delta C/\Delta Y$$

Το διάγραμμα που αφορά την συνάρτηση κατανάλωσης είναι το ακόλουθο:

Γράφημα 1. Διαγραμματική απεικόνιση της συνάρτησης κατανάλωσης

Η αυτόνομη κατανάλωση ισούται με την απόσταση 0C. Απεικονίζει το επίπεδο κατανάλωσης όταν $Y=0$. Επίσης η κατανάλωση αποτελεί αύξουσα συνάρτηση του εισοδήματος. Από την άλλη η Μέση Ροπή προς Κατανάλωση είναι η κλίση της ευθείας

που ξεκινά από το σημείο αρχής των αξόνων και ορίζεται μέχρι το σημείο στην γραμμή κατανάλωσης. Όσο το εισόδημα αυξάνεται, η κλίση της γραμμής από την αρχή των αξόνων μέχρι το σημείο στην γραμμή κατανάλωσης μειώνεται, είναι δηλαδή αντιστρόφως ανάλογο. Από την άλλη η Οριακή Ροπή προς Κατανάλωση είναι η κλίση της γραμμής κατανάλωσης και ορίζει το λόγο των μεταβολών. Όταν όμως η γραμμή έχει κλίση σταθερή σε όλο το μήκος της τότε η συνάρτηση κατανάλωσης είναι ευθεία και η Οριακή Ροπή προς κατανάλωση παραμένει σταθερή (Hanappi, 2012).

Οι κεντρικές τράπεζες ενίσχυσαν τις ποικίλες πρακτικές τόνωσης της ρευστότητας και διατήρησαν τα επιτόκια σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Συγκεκριμένα στις ΗΠΑ, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα ολοκλήρωσε το νέο πρόγραμμα αγοράς κρατικών ομολόγων ΗΠΑ αξίας USD600 δισ. Τον Ιούνιο και το Σεπτέμβριο του 2011 ξεκίνησε την επιχείρηση αναστροφής (Operation Twist). Η ΕΚΤ αρχικά αύξησε το βασικό επιτόκιο χρηματοδότησης σε δύο στάδια, στα μέσα Απριλίου και ξανά στα μέσα Ιουνίου, από 25 μ.β. στο καθένα, στο 1,50% με σκοπό την ομαλοποίηση των συνθηκών στην αγορά χρήματος. Στη συνέχεια όμως, η κλιμακούμενη κρίση χρέους και οι αυξανόμενοι φόβοι σχετικά με την επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας οδήγησαν την ΕΚΤ στη μείωση του βασικού επιτοκίου, επιστρέφοντας στο 1,00% μέχρι το τέλος του έτους. Παράλληλα, η ΕΚΤ ενεργοποίησε εκ νέου τον Αύγουστο του 2011 το πρόγραμμα αγοράς κρατικών ομολόγων, αγοράζοντας έως το τέλος του έτους €140 δισ. (σε σύνολο αγορών €212 δισ. από το Μάιο του 2010), ανακοίνωσε νέο πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολόγων αξίας €40 δισ. με διάρκεια έως τον Οκτώβριο του 2012 και προχώρησε το Δεκέμβριο του 2011 στην πρώτη, εκ των δύο συνολικά, δημοπρασία παροχής απεριόριστης ρευστότητας προς το τραπεζικό σύστημα, διάρκειας τριών ετών. Επιπλέον, το Νοέμβριο του 2011 τα κράτη της ευρωζώνης συμφώνησαν στη επέκταση της χρηματοδοτικής δυνατότητας και ευελιξίας του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήθηκε πολύ πρόσφατα από την Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου, αποδείχθηκε ότι τα 4/10 των ελληνικών επιχειρήσεων δεν αποκλείουν την περίπτωση να θέσουν τέλος στην λειτουργία τους κατά το επόμενο διάστημα. Το δείγμα των επιχειρήσεων για την έρευνα τις ΕΣΕΕ ανήλθε σε 2375 επιχειρήσεις και απέδωσε πολύ σημαντικά αποτελέσματα. Ο μέσος

τζίρος, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας για το 2013 διαμορφώθηκε σε 232831 ευρώ. Τα κέρδη από την άλλη ανήλθαν χονδρικά σε λιγότερο από 7000 ευρώ. Τα κέρδη των επιχειρήσεων μειώθηκαν σημαντικά αν τα συγκρίνει κανείς με τα αντίστοιχα του 2009, και παράλληλα με την μείωση των πωλήσεων επισημαίνουν την αύξηση των φορολογικών επιβαρύνσεων των επιχειρήσεων. Επίσης οι επιχειρήσεις με σκοπό να αυξήσουν την κατανάλωση, μείωσαν τις τιμές, μειώνοντας παράλληλα και το περιθώριο του κέρδους τους (Καρούλια, et al, 2013).

Η ΕΛΣΤΑΤ, από την άλλη έχει εκδώσει στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία η κατανάλωση των ιδιωτών μειώθηκε από το 2009 και έπειτα, με ποσοστό 18,48%. Άμεση απόρροια αυτού ήταν οι πολύ σημαντικές απώλειες τζίρου στις θέσεις εργασίας αλλά και στο εμπόριο. Ο πολύ σημαντικός δείκτης κύκλου εργασιών κατά το 2012, έλαβε τις χαμηλότερες τιμές του από το 2005 και μετά. Ωστόσο το 2013 παρατηρείται ότι ο δείκτης υποχωρεί και πάλι, λαμβάνοντας ποσοστά αντίστοιχα αυτών που ίσχυαν το 2002 (Ταμουραντζής, 2012).

Για το πρώτο πεντάμηνο του 2013, φαίνεται υποχώρηση του κύκλου εργασιών με ποσοστό 11% σε σύγκριση με το αντίστοιχο του διαστήματος του πρώτου πενταμήνου του 2012. Παρόλο που τα τρόφιμα θεωρούνται προϊόντα πρώτης ανάγκης, σημαντική μείωση παρουσιάζεται και στα καταστήματα ειδών τροφίμων και στις υπεραγορές, όπου παρουσιάζεται υποχώρηση κατά 10,3% σε μεταβλητές τιμές, ενώ σε σταθερές τιμές η μείωση ήταν ακόμη μεγαλύτερη στον εν λόγω κλάδο, της τάξης του 11,6%. Το εμπόριο χονδρικής σημείωσε και εκείνο μείωση στον τζίρο, με ποσοστό 14,4%. Το ποσοστό αυτό αφορά το πρώτο τρίμηνο του 2013 και είναι πάντα σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους (Καρούλια, et al, 2013).

Το κλείσιμο δεκάδων χιλιάδων επιχειρήσεων, αλλά και η μείωση προσωπικού σε όσες ακόμη παραμένουν ανοιχτές, έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια χιλιάδων θέσεων εργασίας στον κλάδο του εμπορίου, έναν κλάδο με καθοριστική συμβολή στην απασχόληση και μάλιστα στην απασχόληση νέων και γυναικών. Κατά το α' τρίμηνο του 2013 οι απασχολούμενοι συνολικά στο εμπόριο ανήλθαν σε 650.500 άτομα, κατά 6,2% λιγότεροι σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2012. Από αυτούς, οι εργοδότες

ήταν 68.200 (μείωση 3,5%), οι αυτοαπασχολούμενοι 178.700 (μείωση 7,2%), οι μισθωτοί 367.500 (μείωση 4,4%) και τα συμβοηθούμενα μέλη 36.100 (μείωση 21,4%).

Από τα στοιχεία των ερευνών εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ προκύπτει ότι από το 2009 μέχρι σήμερα οι απασχολούμενοι στο εμπόριο έχουν μειωθεί κατά 186.700 άτομα ή κατά 22,2%, μείωση πολύ μεγάλη, ειδικά εάν ληφθεί υπόψη ότι στο εμπόριο διαχρονικά απασχολείται σχεδόν το 1/5 του εργατικού δυναμικού της χώρας (Καρούλια, et al, 2013). Πρόσφατα, κατά την ψήφιση του νόμου για τη λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές, η κυβέρνηση υποστήριξε ότι με τη νέα ρύθμιση θα επηρεασθεί θετικά τόσο ο τζίρος όσο και η απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΟΜΙΛΩΝ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ

3.1. Παρουσίαση Τράπεζας Πειραιώς

Η τράπεζα Πειραιώς αποτελεί μία από τις παλαιότερες και μεγαλύτερες τράπεζες της χώρας μας. Ιδρύθηκε το 1916 με έδρα την Αθήνα και λειτουργούσε για αρκετά χρόνια ως ιδιωτική τράπεζα, έως ότου το διάστημα 1975-1991 όπου και πέρασε στα χέρια του κράτους. Το Δεκέμβριο του 1991 πέρασε από τον κρατικό έλεγχο εκ νέου στον ιδιωτικό και κατάφερε να παρουσιάσει τεράστια ανάπτυξη στις δραστηριότητές της, την ανάπτυξη των εργασιών της και τα οικονομικά της μεγέθη.

Μερικά από τα στοιχεία του κύκλου εργασιών της είναι ενδεικτικά τα 6 εκατομμύρια πελάτες, το σύνολο ενεργητικού της που φτάνει τα 86 δισεκατομμύρια €, οι καταθέσεις της που φτάνουν τα 55 δισεκατομμύρια €, τα μερίδιά της στην Ελληνική αγορά, που είναι κοντά στο 30% στα δάνεια, και 28% στο μέρος των καταθέσεων ενώ, τα δάνεια μετά από τις σχετικές προβλέψεις προς τους πελάτες της αγγίζουν τα 56 δισεκατομμύρια €.

Η τράπεζα Πειραιώς αποτελεί το ηγετικό στέλεχος ενός Πανελληνίου ομίλου επιχειρήσεων και πρώην ενοποιημένων τραπεζών, με σκοπό τη δυναμική κάλυψη ενός συνόλου δραστηριοτήτων και εργασιών, με καμβά τον χρηματοοικονομικό τομέα της Ελλάδος. Υπάρχει εξαιρετική ειδίκευση στους τομείς των μεσαίου μεγέθους εταιρειών και επιχειρήσεων, στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, στον τομέα στεγαστικής και καταναλωτικής πίστωσης, στο internet και green banking, στον τομέα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καθώς και στις υπηρεσίες κεφαλαιαγοράς και επενδύσεων.

Το σύνολο των προαναφερθέντων υπηρεσιών της τράπεζας προσφέρεται από δίκτυο τουλάχιστον 800 καταστημάτων στην Ελλάδα, 1890 μηχανημάτων ATM καθώς και μέσω του ηλεκτρονικού δικτύου winbank.

Η τράπεζα Πειραιώς αποτελεί επένδυση ανάπτυξης λόγω και της ικανοποιητικής της παρουσίας στο εξωτερικό, αφού διαθέτει **382** καταστήματα εξυπηρέτησης των

πελατών της. Πιο συγκεκριμένα διαθέτει **130** καταστήματα στη Ρουμανία, **83** στη Βουλγαρία με την ονομασία Piraeus Bank Bulgaria, **53** στην Αλβανία με ονομασία Tirana Bank, **34** στη Σερβία ως Piraeus Bank Beograd, **27** στην Ουκρανία με την ονομασία Piraeus Bank ICB, **14** στην Κύπρο που λέγονται Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου, **39** στην Αίγυπτο ως Piraeus Bank Egypt, **ένα** στην Γερμανία στην πόλη της Φρανκφούρτης και **ένα** στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην πόλη του Λονδίνου.

3.2. Σύντομη παρουσίαση της Τράπεζας Κύπρου

Η Τράπεζα Κύπρου ιδρύθηκε το 1899 και είναι ένας από τους μεγαλύτερους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς στην Κύπρο. Η εταιρεία ξεκίνησε ως το Ταμιευτήριο η Λευκωσία το 1899. Μετατράπηκε σε δημόσια εταιρεία το 1912 και μετονομάστηκε σε Τράπεζα Κύπρου. Από τότε έχει επεκταθεί και στον διεθνή χώρο με παραρτήματα στην Ελλάδα (πωλήθηκαν στην Τράπεζα Πειραιώς το 2013), στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο Τζέρσεϊ, στην Ρουμανία, στην Ρωσία και στην Αυστραλία. Οι μετοχές της Τράπεζας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η Τράπεζα είναι η μεγαλύτερη εταιρία του ΧΑΚ (σε κεφαλαιοποίηση).

3.3. Σύντομη παρουσίαση της Αγροτικής Τράπεζας

Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας ήταν μια εμπορική τράπεζα με έδρα την Αθήνα. Η τράπεζα ιδρύθηκε το 1929 και διακήρυξε ότι θα επικεντρωθεί στην τραπεζική αγορά των Βαλκανίων, με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της στήριξης του γεωργικού τομέα. Η ΑΤΕbank κατέχει ισχυρή θέση στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και έχει γίνει μέλος της Τράπεζας Πειραιώς για την ανάπτυξη του οικονομικού έτους 2013. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της τράπεζας απαιτούσαν ένα νέο όνομα και εταιρική εικόνα, ως ΑΤΕbank.

Παρακάτω παρουσιάζεται συνοπτικά το ιστορικό της τράπεζας:

1929 / Ίδρυση. Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας, ιδρύθηκε ως μη-κερδοσκοπικός οργανισμός και πάροχος των πιστώσεων προς τον αγροτικό τομέα. Η τράπεζα στόχευε κυρίως στην εφαρμογή προγραμμάτων για τη χρηματοδότηση τόσο των δραστηριοτήτων του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας και της μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων, καθώς και στην ενίσχυση της αγροτικής ανάπτυξης.

1950 Επέκταση των δραστηριοτήτων στον τομέα της γεωργίας. Η Αγροτική Τράπεζα ιδρύει μια σειρά από εταιρείες, οι οποίες παράγουν αγροτικά προϊόντα και αναλαμβάνουν την αξιοποίηση των πόρων σε όλη τη χώρα.

1990 Επέκταση των δραστηριοτήτων στο μη αγροτικό τομέα. Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας επεκτείνεται στο μη αγροτικό τομέα, με την ανάπτυξη και ένα ευρέως δικτύου καταστημάτων σε όλη την Ελλάδα και μια ποικιλία από νέα χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες.

1991 Μετάβαση σε Ανώνυμη Εταιρεία. Η Αγροτική Τράπεζα γίνεται Α.Ε., διευρύνει το φάσμα των τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και αποκτά συμμετοχές σε εξειδικευμένες χρηματοοικονομικές εταιρείες διευρύνοντας τον όμιλο των εταιρειών.

2000 Είσοδος στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η Αγροτική Τράπεζα αυξάνει το κεφάλαιό της, προκειμένου να εισέλθει στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Οι μετοχές της είναι εισηγμένες από τον Ιανουάριο του 2001.

2004 - 2006 Ενίσχυση της εταιρικής εικόνας και της τοποθέτησης της τράπεζας. Η Τράπεζα εφαρμόζοντας ένα ευρύ φάσμα μεταρρυθμίσεων και προγραμμάτων αναδιάρθρωσης, καθώς και ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας του δικτύου των καταστημάτων της και την παραγωγικότητα, καταφέρνει να επιτύχει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου.

Πιο συγκεκριμένα:

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2005, ύψους € 1.250.000.000. Αυτή η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου επέτρεψε στην Τράπεζα να ασχοληθεί με τα προβλήματα που αντιμετώπισε μετά την υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) και ως εκ τούτου έχει συμβάλει στην ουσιαστική αναδιοργάνωση των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας. Τον Νοέμβριο του 2005, η μετοχή της Τράπεζας έγινε συστατικό του δείκτη FTSE / ATHEX 20. Η εταιρική ταυτότητα της Τράπεζας άλλαξε σε σχέση με το νέο λογότυπο «ATEbank» για τα υποκαταστήματα και ATM.

Το υγιές τμήμα της τράπεζας εξαγοράστηκε από την Τράπεζα Πειραιώς το 2012.

3.4 Σύντομη παρουσίαση της Γενικής Τράπεζας

Ο χρηματοδοτικός όμιλος της Γενικής Τράπεζας, παρείχε ολοκληρωμένες χρηματοοικονομικές και τραπεζικές υπηρεσίες. Μετά την ίδρυση της το 1937 με ίδια κεφάλαια του Μετοχικού Ταμείου Στρατού, τον Ιανουάριο του 1985, εισήχθησαν οι μετοχές της προς διαπραγμάτευση στο Χ.Α.Α. στην Κύρια Αγορά. Όταν το 2005, άλλαξε ο τίτλος της τράπεζας σε Geniki Bank, ο όμιλος Société Générale γίνεται ο κύριος μέτοχος με ποσοστό άνω του μισού, δηλαδή 50,01%, γεγονός που στην ουσία αποτέλεσε και την κύρια αιτία για την αλλαγή του τίτλου της τράπεζας. Κι αν ήδη το ποσοστό αυτό ήταν αρκετά μεγάλο, τον Σεπτέμβριο του 2005, αυτό αυξήθηκε και έφτασε στα 52,32%. Επτά χρόνια αργότερα έπειτα από διαπραγματεύσεις με την Société Générale, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε την εξαγορά του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της Γενικής Τράπεζας, και η τράπεζα πέρασε πλέον στην διοίκηση του ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς.

Στον όμιλο σήμερα, υφίστανται πέντε θυγατρικές, ενώ η Γενική Τράπεζα λειτουργεί 80 υποκαταστήματα στην Ελλάδα. Όλα τα υποκαταστήματα προσφέρουν εξειδικευμένες τραπεζικές, χρηματοοικονομικές, ασφαλιστικές και άλλες υπηρεσίες.

3.5. Σύντομη παρουσίαση της Millennium Bank

Η Millenium Bank ήταν η τράπεζα με την μικρότερη χρονικά ιστορία σε σχέση με τις υπόλοιπες εξαγορασθείσες από τον όμιλο Πειραιώς. Η Millennium Bank ήταν μια

ελληνική τράπεζα. Η έδρα της ήταν στην Καλλιθέα, στην μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας. Ιδρύθηκε το 2000 ως Nova Bank, αλλά στις 10 Νοεμβρίου 2006 μετονομάστηκε σε Millennium Bank, προκειμένου να συμμορφωθεί με το παγκόσμιο σήμα της τότε μητρικής της Millennium BCP (Banco Comercial Português) της Πορτογαλίας, "Millennium".

Τον Ιούνιο του 2013 η Millennium Bank εξαγοράστηκε από την Τράπεζα Πειραιώς. Οι δραστηριότητές της συγχωνεύθηκαν στην Τράπεζα Πειραιώς το Δεκέμβριο του 2013.

3.6. Στοιχεία για τις συγχωνεύσεις

Η οργανική ανάπτυξη της τράπεζας Πειραιώς ήταν κάτι δεδομένο κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000, με φυσικό επακόλουθο τις στρατηγικές κινήσεις με σκοπό την εδραίωση στο τραπεζικό σύστημα της Ελλάδος. Η πρώτη κίνηση στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής ήρθε το 1998, με την απορρόφηση της Chase Manhattan στην χώρα μας, της μικρής και πολύ εξειδικευμένης Credit Lyonnais Hellas και της τράπεζας Μακεδονίας – Θράκης. Αρχές του 1999 και η Πειραιώς προβαίνει σε ακόμη μία κίνηση απορρόφησης, της National Westminster Bank PLC και της τράπεζας Χίου αυτή την φορά, ενώ τον Ιούνιο του 2000, πραγματοποίησε ενοποίηση των τραπεζικών δραστηριοτήτων της. (Μέσω των τραπεζών, Μακεδονίας – Θράκης και Χίου). Το 2002 αποκτά τον πλήρη έλεγχο της ETBA BANK και ολοκληρώνει την απορρόφησή της το μήνα Δεκέμβριο του 2003.

Μια εξαιρετική στρατηγική επέκτασης στο εξωτερικό, έλαβε χώρα το 2005 με στόχο τις αγορές της Ανατολικής Μεσογείου και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, μέσω της εξαγοράς της Βουλγαρικής Eurobank που μετονομάστηκε σε Bank Bulgaria, μετά από 12 χρόνια παρουσίας εκ μέρους της Πειραιώς, στην περιοχή. Η ενέργεια συγχώνευσης ολοκληρώθηκε επιτυχώς το Μάρτιο του 2006 μεταξύ της Πειραιώς και της Eurobank. Το 2005 προέβη και σε άλλες κινήσεις προς την αγορά του εξωτερικού όπως, την εξαγορά της Σερβικής Atlas Bank που μετονομάστηκε μετά την

συγχώνευση σε Bank Beograd, και την εξαγορά της Αιγυπτιακής Egypt Commercial Bank που μετονομάστηκε σε Piraeus Bank Egypt.

Το 2007 η τράπεζα Πειραιώς ολοκλήρωσε τις κινήσεις της στο εξωτερικό με την εξαγορά της Ουκρανικής International Commerce Bank, που μετονομάστηκε σε Bank ICB και στην Κύπρο με την ίδρυση της Πειραιώς Κύπρου και την εξαγορά της Arab Bank που βρισκόταν εκεί.

Από το 2012 και μετά η Πειραιώς κατέφυγε σε εντυπωσιακές κινήσεις εντός του Ελλαδικού χώρου, με την απόκτηση του υγιούς τμήματος της Αγροτικής τράπεζας αφού επελέγησαν συγκεκριμένα τμήματα ενεργητικού και παθητικού, και την εξαγορά της Γενικής τράπεζας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Η συγκεκριμένη μελέτη σχεδιάστηκε με τρόπο τέτοιο ώστε να πλαισιώσει τους ακόλουθους ερευνητικούς στόχους:

1. Αναζήτηση της κίνησης των καταθέσεων πριν και μετά την οικονομική κρίση.
2. Παρατήρηση και σύγκριση της κίνησης των καταθέσεων στις διάφορες περιφερειακές ενότητες.
3. Διαπίστωση της υψηλότερης αναλογίας καταθέσεων προς πληθυσμό για όλες τις περιφερειακές ενότητες.

Προς επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων, αναζητήθηκαν τα συγκεντρωτικά στοιχεία των ελληνικών καταθέσεων, τα οποία και συγκεντρώθηκαν σε ένα ενιαίο αρχείο, χρησιμοποιώντας ως πηγές δεδομένα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Τράπεζας της Ελλάδος. Τα δεδομένα ταξινομήθηκαν με βάση τα έτη από 2004 έως και 2014 και κατόπιν αυτού παράχθηκαν γραφικές παραστάσεις με την καμπύλη της αλλαγής της διάρθρωσης των καταθέσεων ανά νομό – περιφερειακή ενότητα. Η απεικόνιση των καταθέσεων ορίστηκε σε εκατομμύρια ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ (ΑΝΑ ΝΟΜΟ)

Οκτώ στους δέκα Έλληνες έχουν καταθέσεις κάτω από 2.000 ευρώ ενώ μόνο ένας στους πέντε έχουν καταθέσεις πάνω από αυτό το ποσό.

Ειδικότερα, σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (ΕΕΑ), που αφορούν στο τέλος του Ιουνίου, οι καταθέσεις του 81,5% των Ελλήνων αποταμιευτών δεν ξεπερνούσαν τα 2.000 ευρώ, ενώ το 11,3% των καταθετών διέθετε στους λογαριασμούς του μεταξύ 2.001 και 10.000 ευρώ.

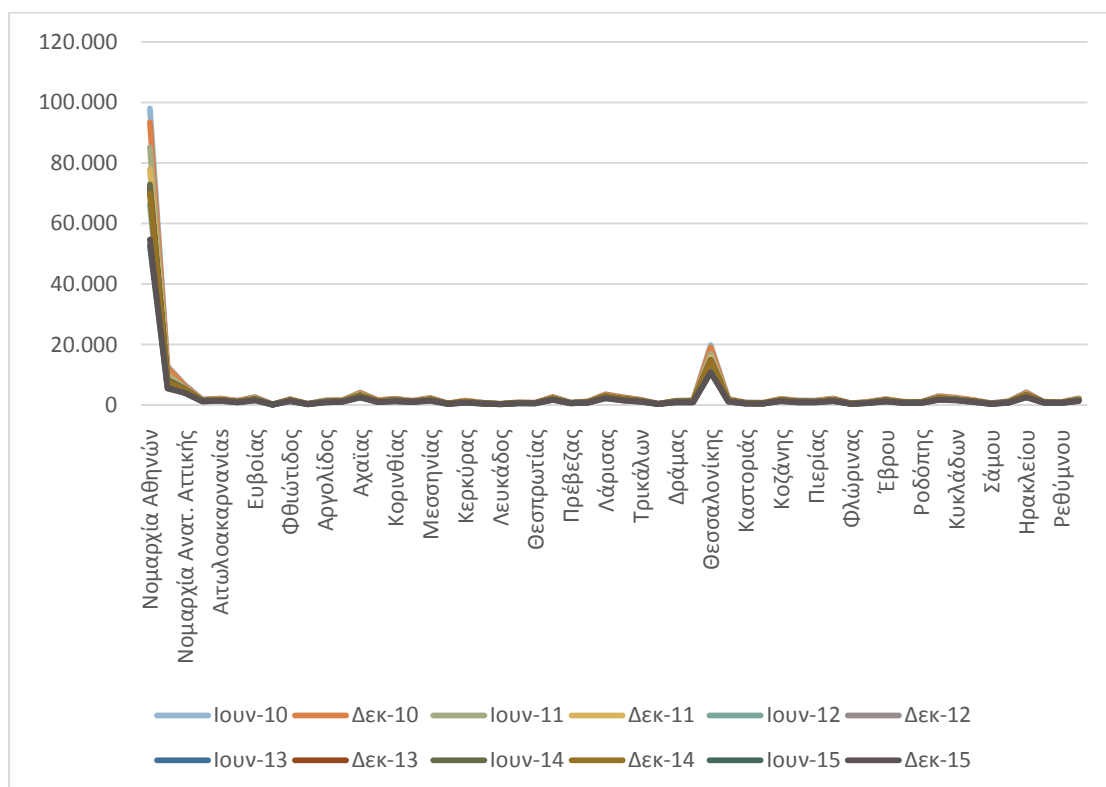
Αυτό σημαίνει ότι το σχεδόν το 93% των φυσικών προσώπων στη χώρα μας δεν έχουν περισσότερα από 10.000 στις ελληνικές τράπεζες, ενώ μόλις το 0,4% αυτών είχαν καταθέσεις άνω των 100.000 ευρώ, ποσό που συνιστά και το ανώτατο όριο αποζημίωσης ανά καταθέτη από το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ).

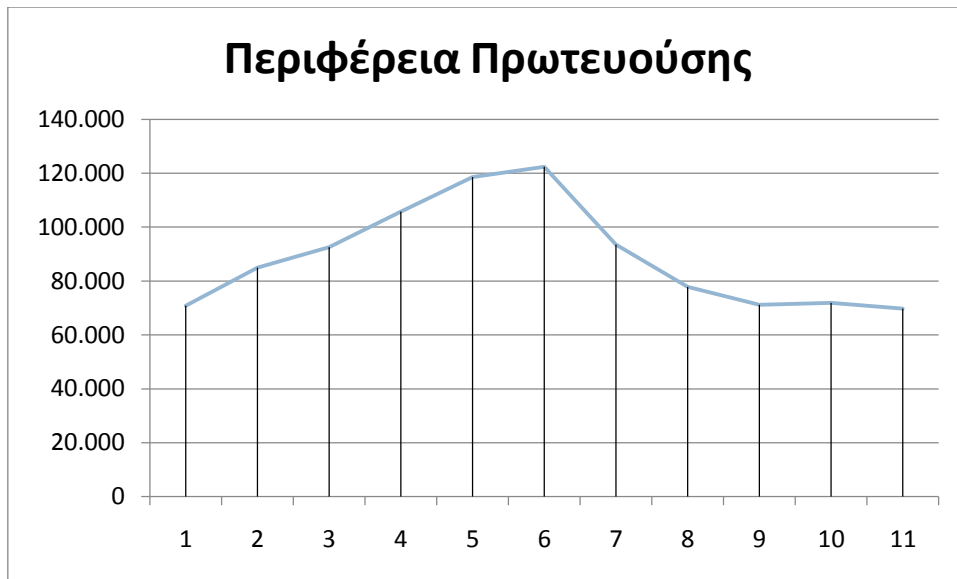
Μεταξύ άλλων, το 0,9% έχει στους λογαριασμούς του καταθέσεις μεταξύ των 50.001 και των 100.000 ευρώ. Συνεπώς, μόλις το 1,3% του συνόλου των αποταμιευτών σε ευρώ έχουν εγχώριες καταθέσεις που ξεπερνούν τις 50.000.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στατιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, οι καταθέσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων στις τράπεζες της χώρας μας μειώθηκαν, στο τέλος Ιουλίου 2012, κατά 34,7% σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2009.

Αντίστοιχα ποσοστά παρατηρούνται και στα λοιπά βασικά διεθνή νομίσματα.

Ωστόσο ενδιαφέρουσα εξαίρεση αποτελούν οι αποταμιευτές που διατηρούν στους λογαριασμούς τους 12.001 έως 60.000 δολάρια, οι οποίοι αντιστοιχούν στο εντυπωσιακά υψηλό 8,5% του συνόλου των καταθετών στο αμερικανικό νόμισμα. Σε περίπτωση ύπαρξης συνδικαιούχων στους λογαριασμούς, τα ποσά κατανεμήθηκαν ισομερώς σε κάθε έναν από αυτούς.

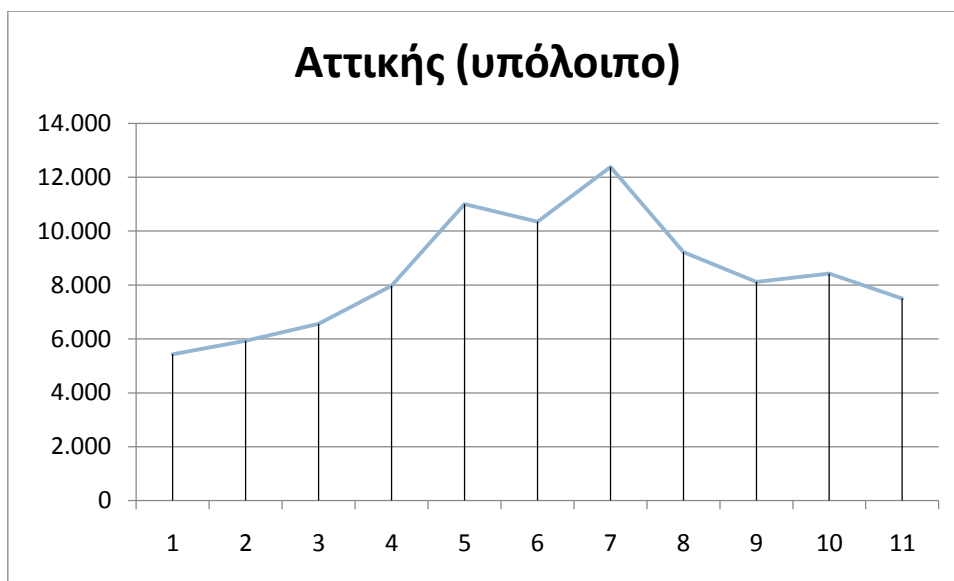

Γράφημα 2. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Πρωτευούσης

Descriptive Statistics

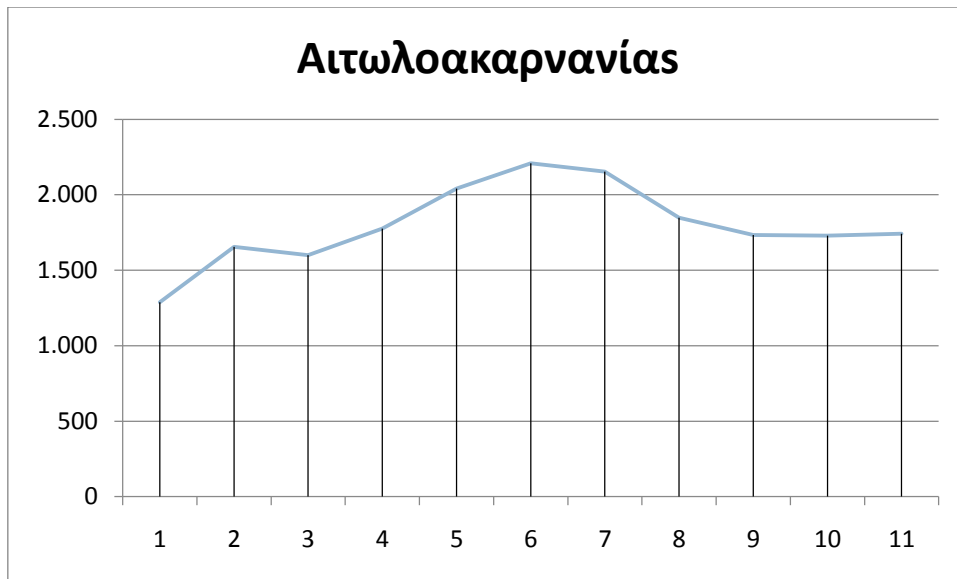
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
40329,000000	55	195,5300000 00000	216873,6963 26480000	7886,316230 05381900	31614,52905 9580340000
Valid N (listwise)	55				

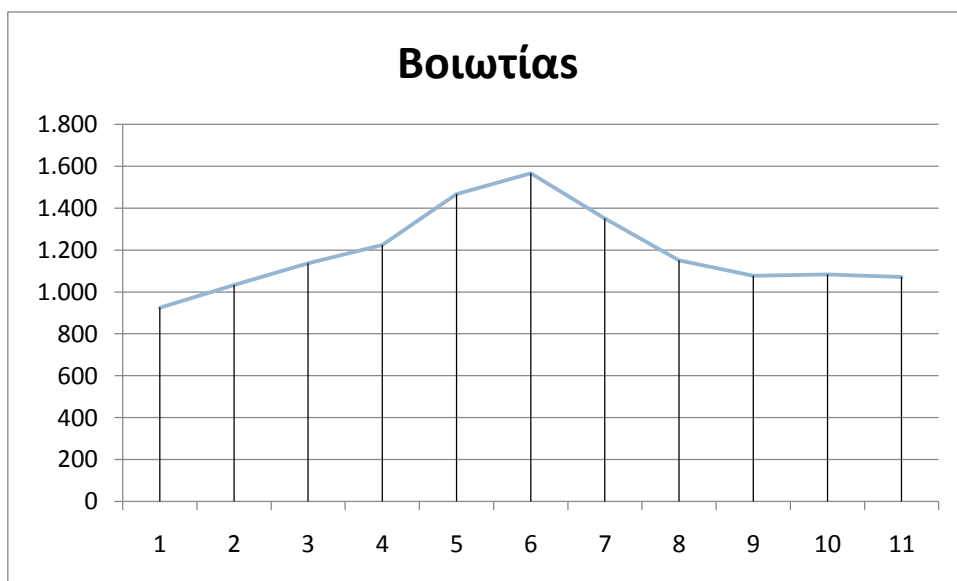
Γράφημα 3. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Αττικής (υπόλοιπο)

Το μεγαλύτερο δηλωθέν εισόδημα ανά φορολογούμενο για το έτος 2007 το έχει ο νομός Αττικής με 18.567 ευρώ. Ακολουθούν οι νομοί Θεσσαλονίκης και Κοζάνης με 15.480 ευρώ και 15.462 ευρώ, αντίστοιχα. Σε αντίθεση, ο νομός που παρουσίασε το χαμηλότερο δηλωθέν εισόδημα ανά φορολογούμενο είναι ο νομός Πέλλας με 10.970 ευρώ.

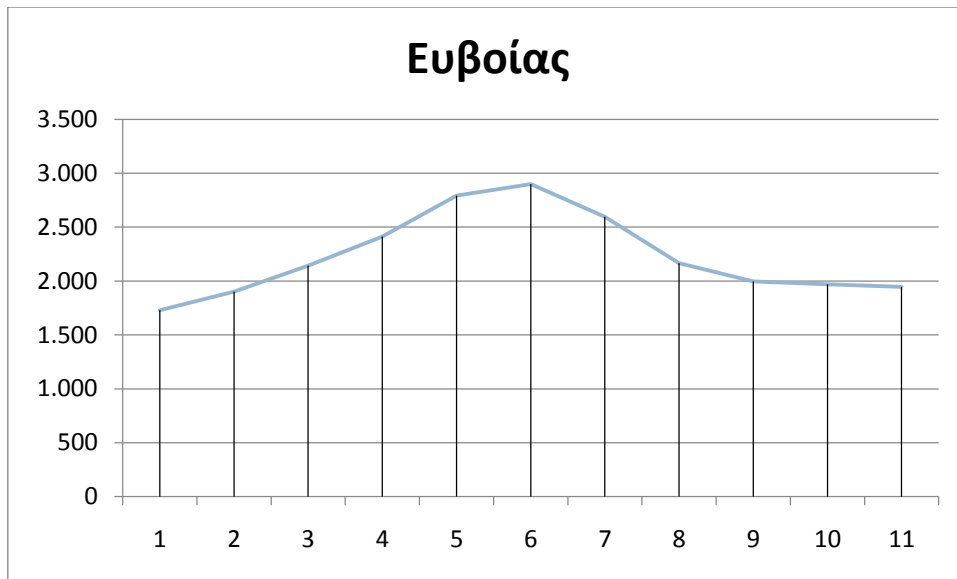
Για τις αποταμιευτικές καταθέσεις ανά κάτοικο, για το 2007, παρατηρούμε μόνον έξι νομούς να είναι πάνω από τον μέσο όρο της Ελλάδας που φτάνει τα 15.416 ευρώ. Έτσι, ο νομός Αττικής έχει τις μεγαλύτερες αποταμιευτικές καταθέσεις ανά κάτοικο με 23.610 ευρώ και ακολουθούν οι νομοί Ευρυτανίας, Κεφαλονιάς και Χίου με 20.183, 17.065 και 16.570, αντίστοιχα.

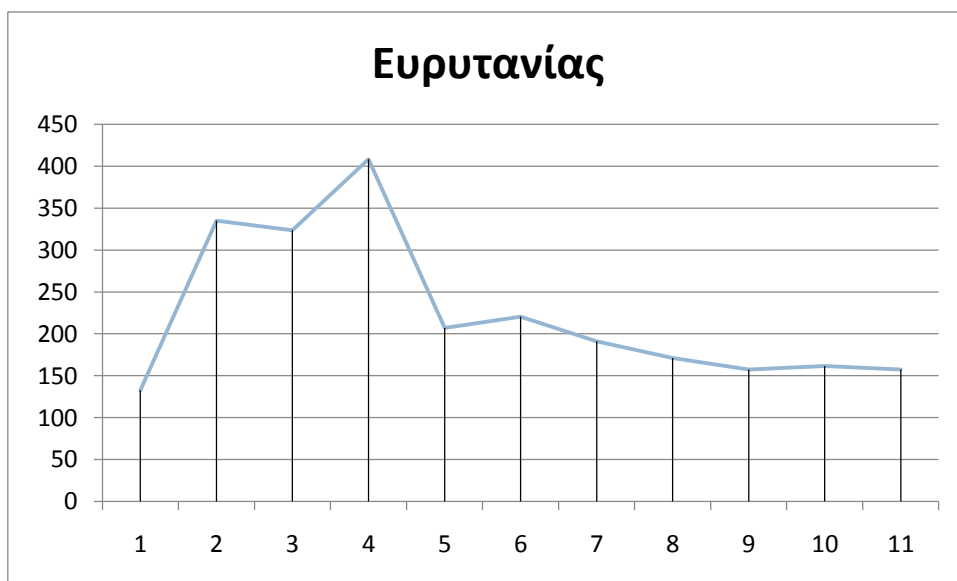
Γράφημα 4. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Αιτωλοακαρνανίας

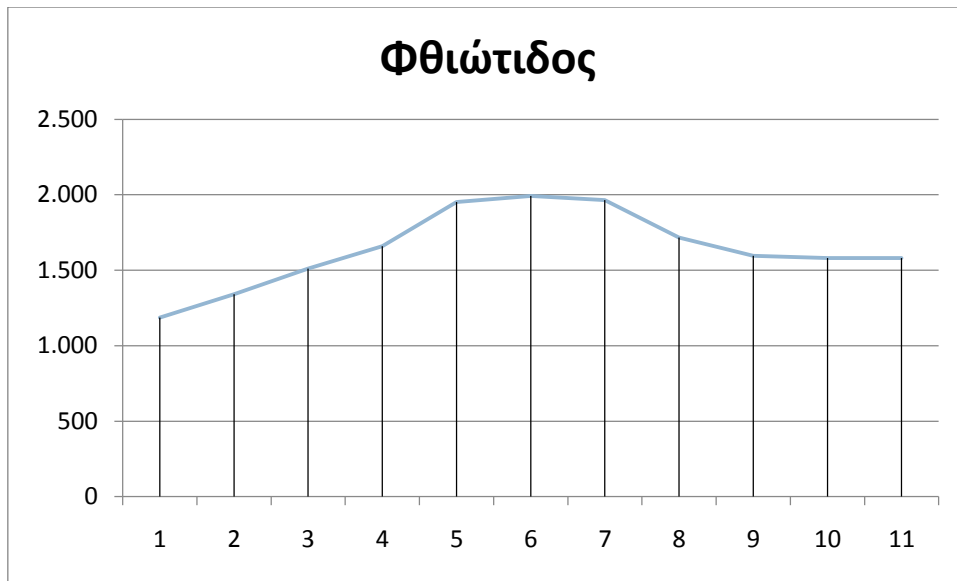
Γράφημα 5. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Βοιωτίας

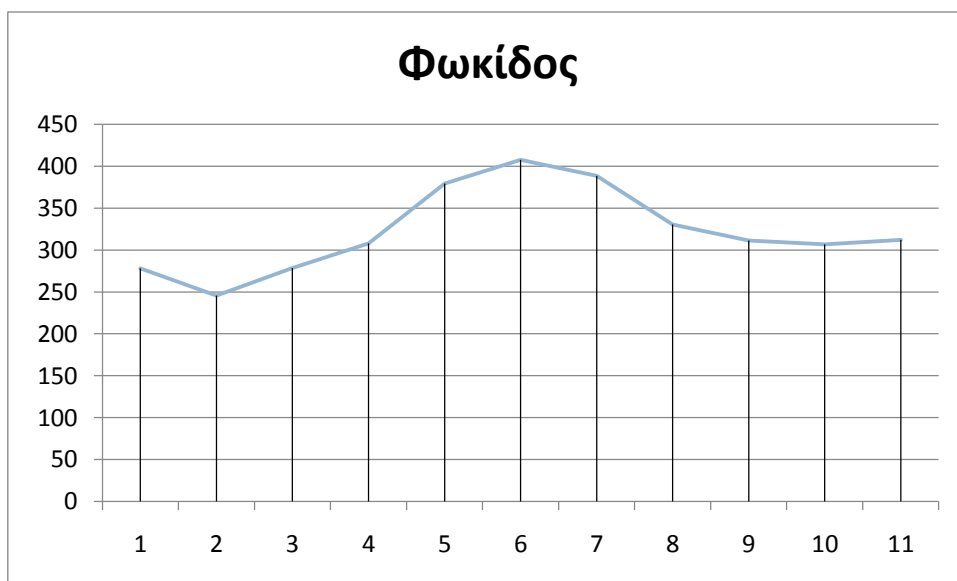
Γράφημα 6. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ευβοίας

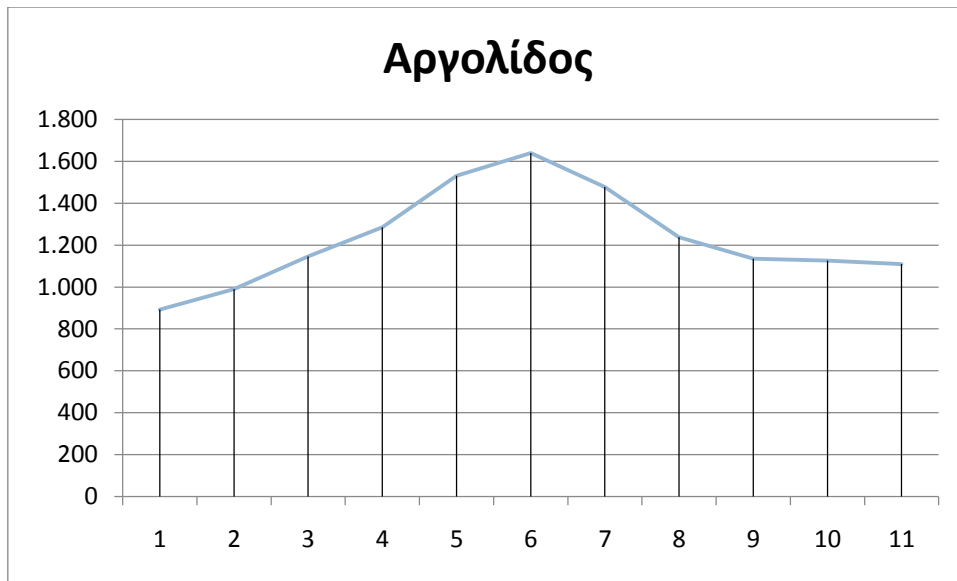
Γράφημα 7. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ευρυτανίας

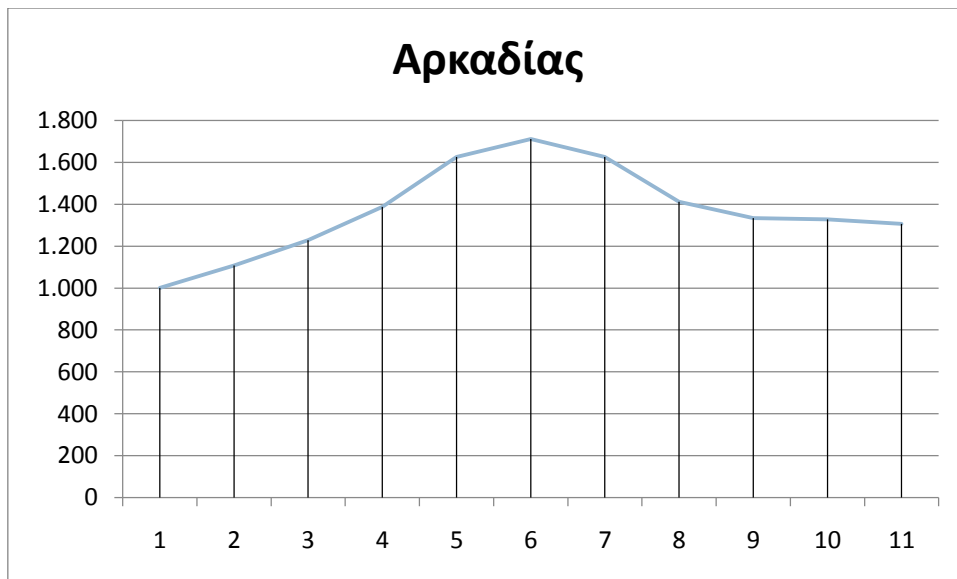
Γράφημα 8. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Φθιώτιδος

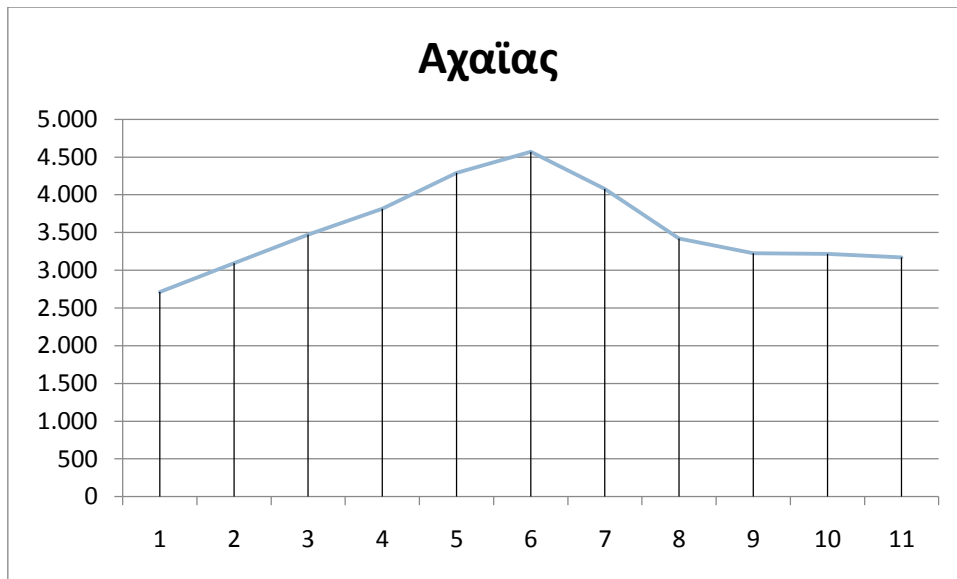
Γράφημα 9. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Φωκίδος

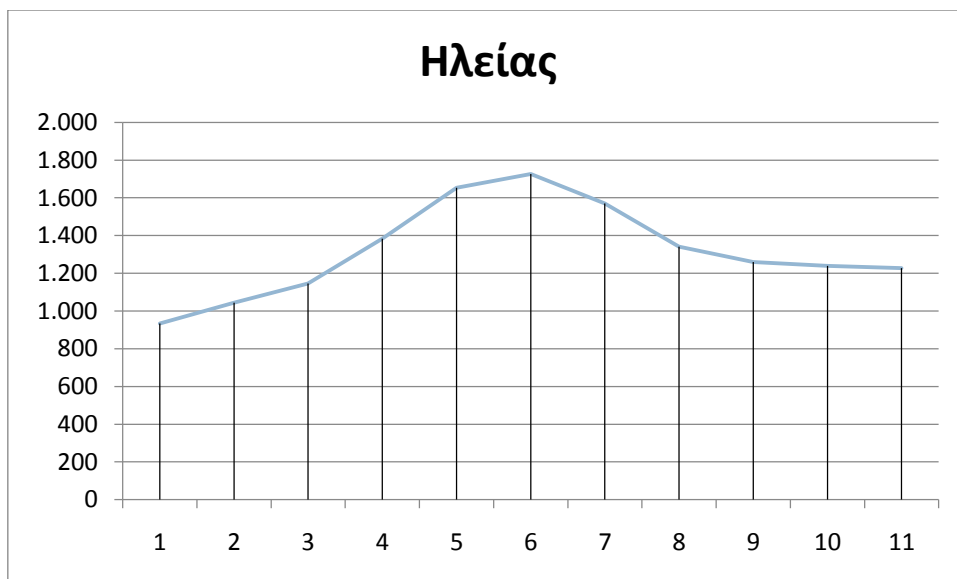
Γράφημα 10. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Αργολίδος

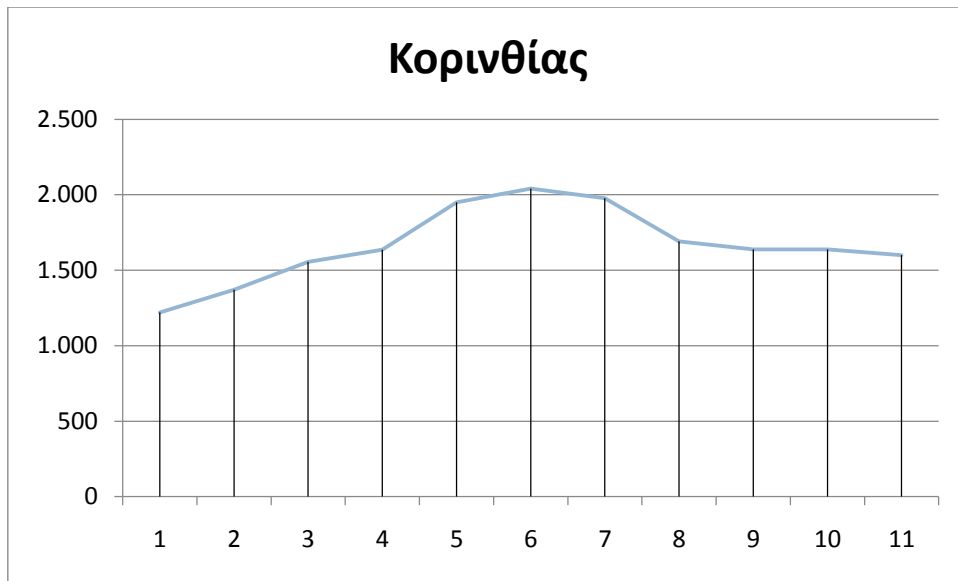
Γράφημα 11. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Αρκαδίας

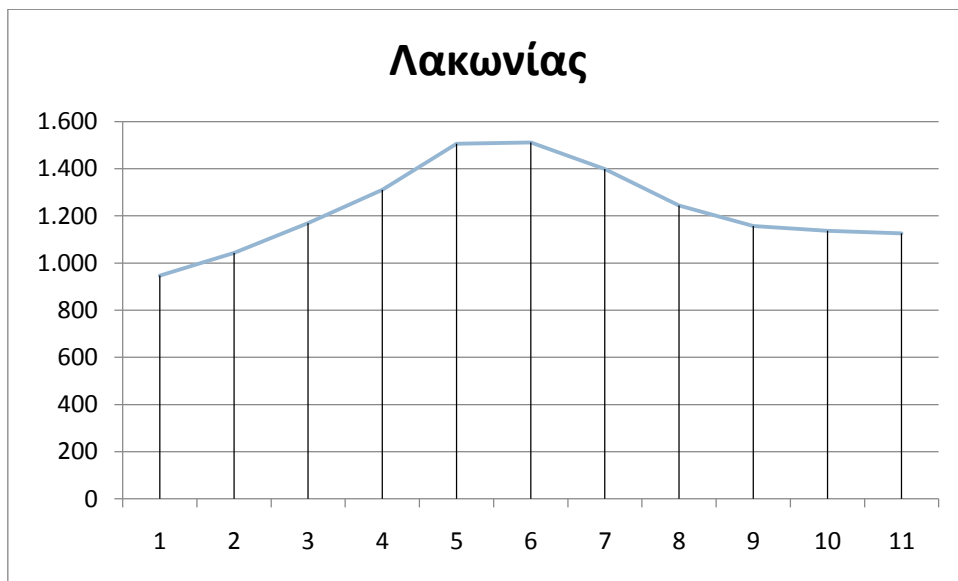
Γράφημα 12. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Αρκαδίας

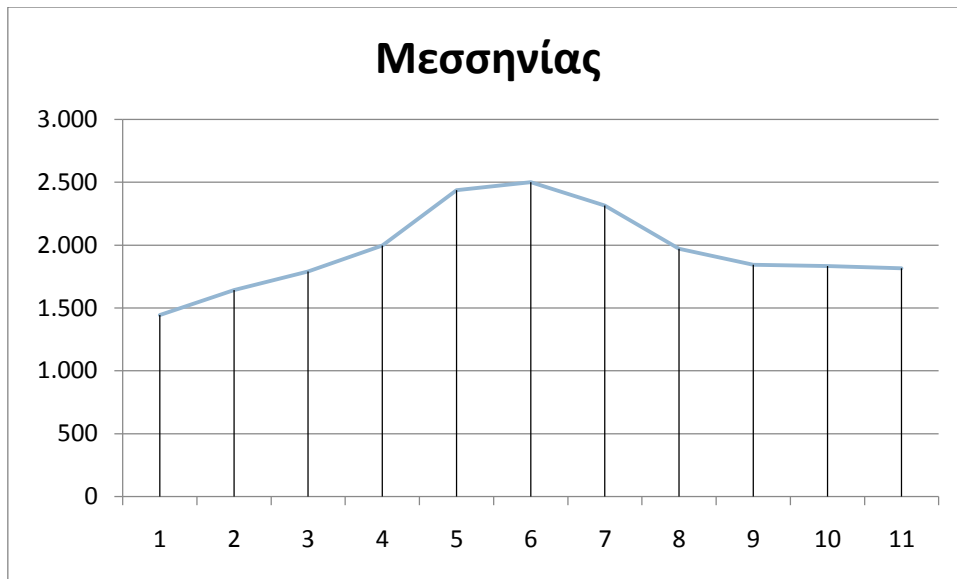
Γράφημα 13. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ηλείας

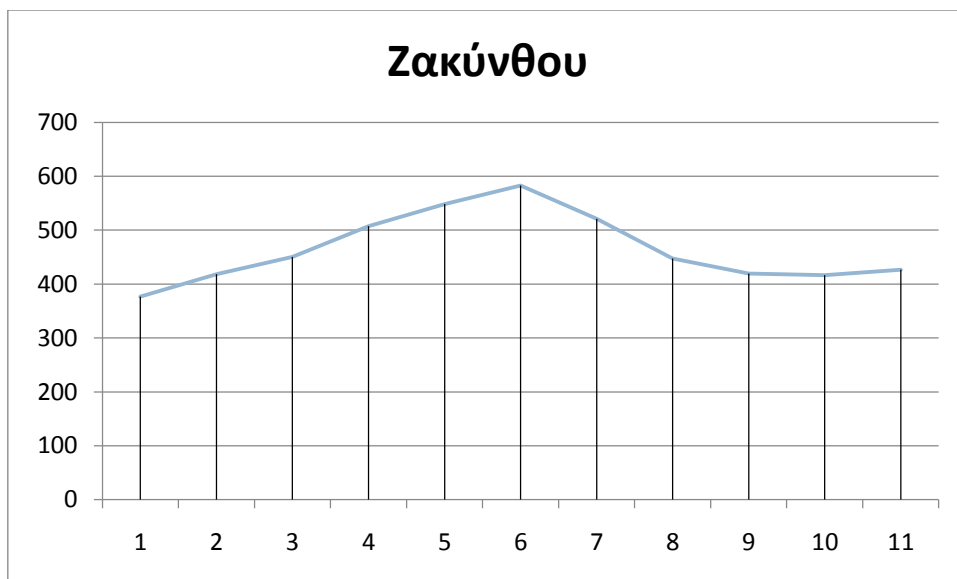
Γράφημα 14. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια

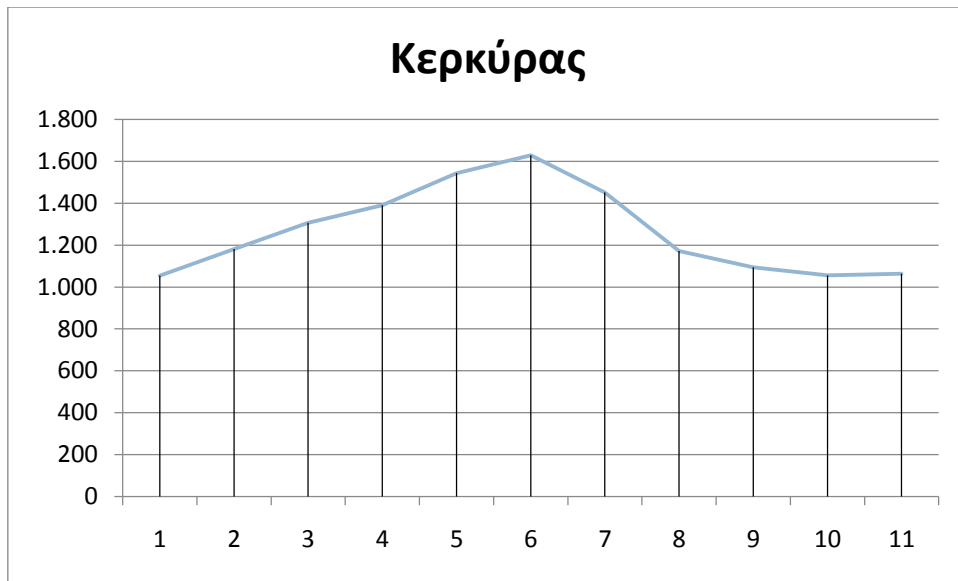
Γράφημα 15. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια

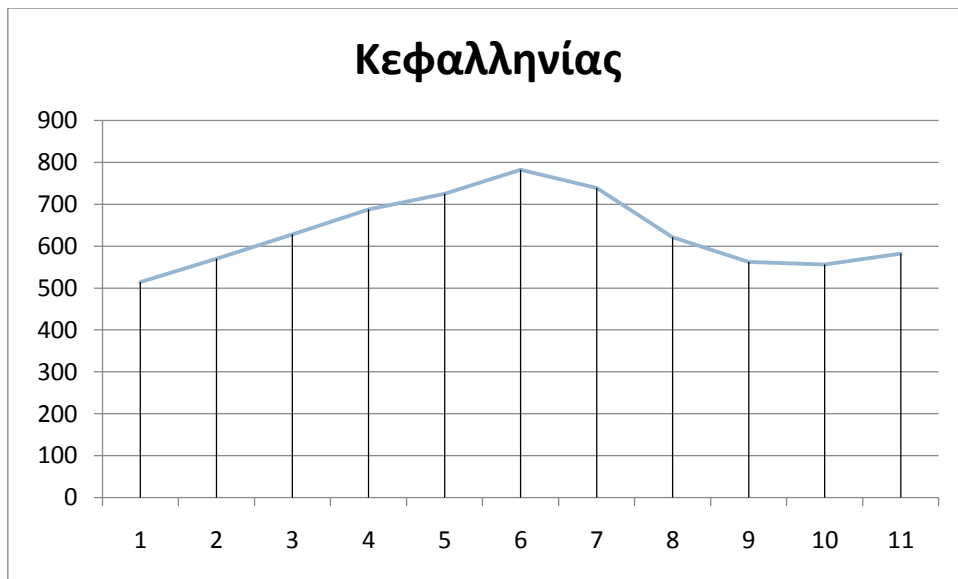
Γράφημα 16. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Μεσσηνίας

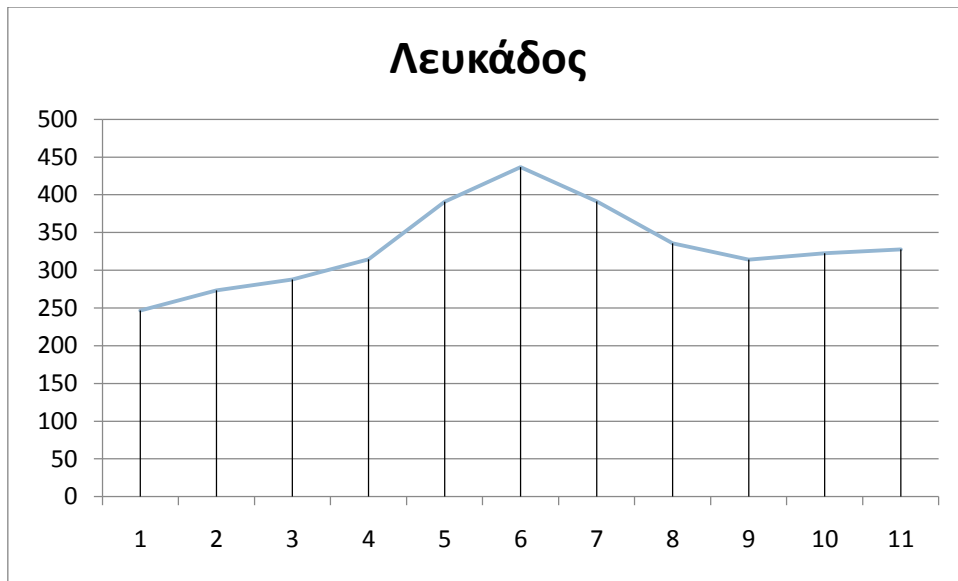
Γράφημα 17. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ζακύνθου

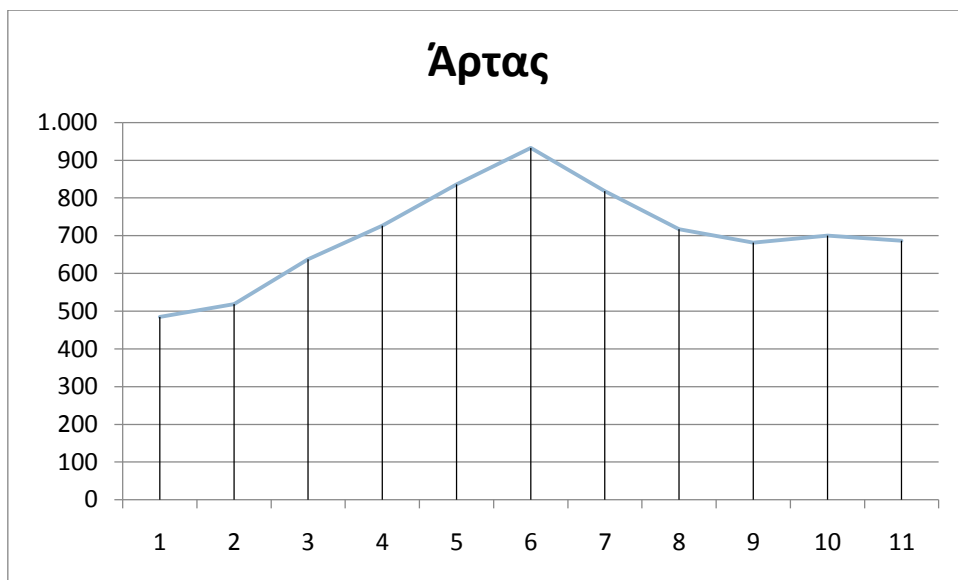
Γράφημα 18. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Κερκύρας

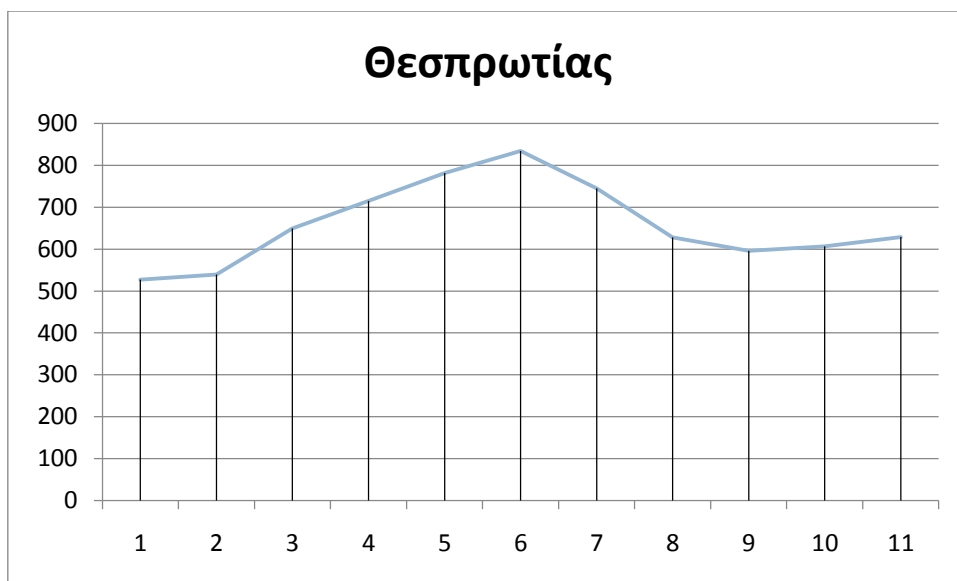
Γράφημα 19. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Κεφαλληνίας

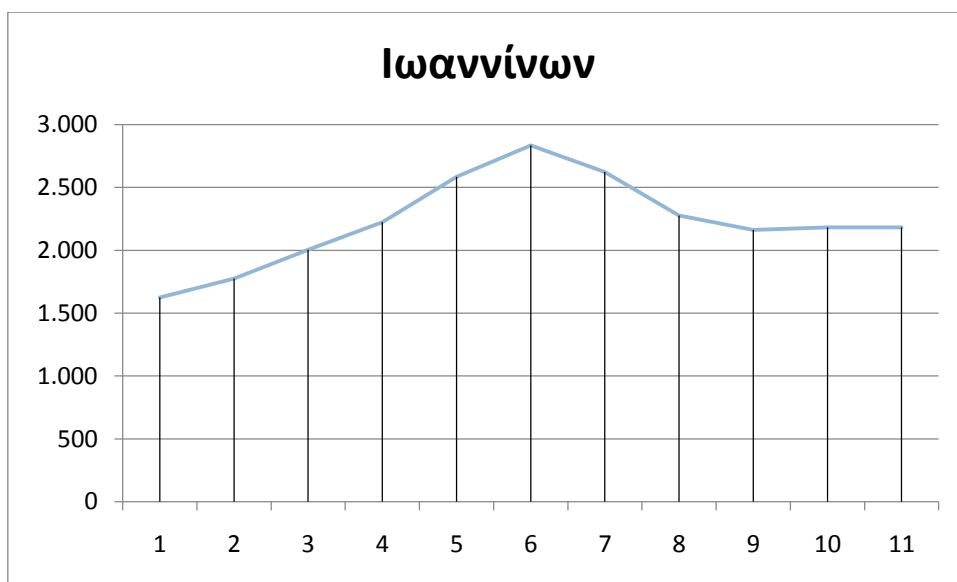
Γράφημα 20. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Λευκάδος

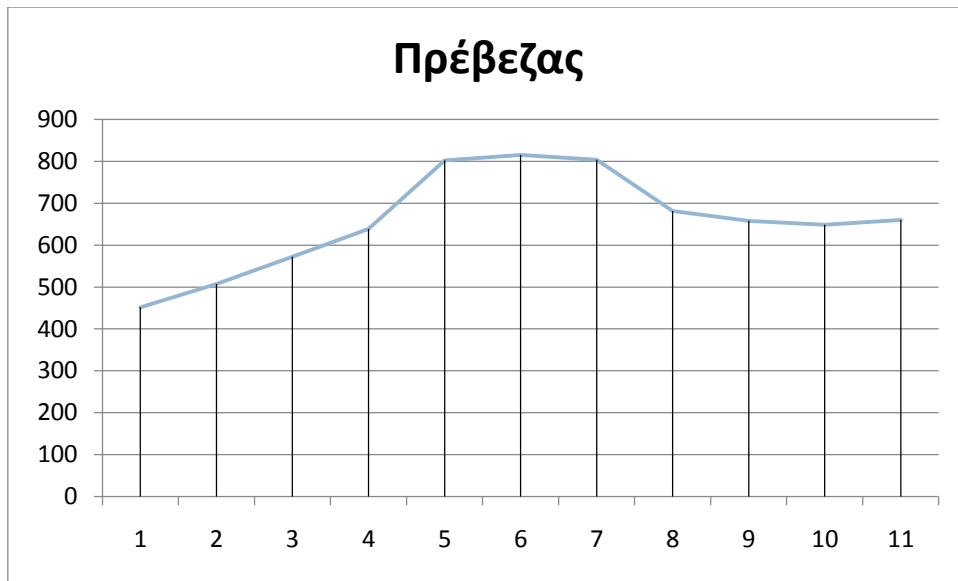
Γράφημα 21. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Άρτας

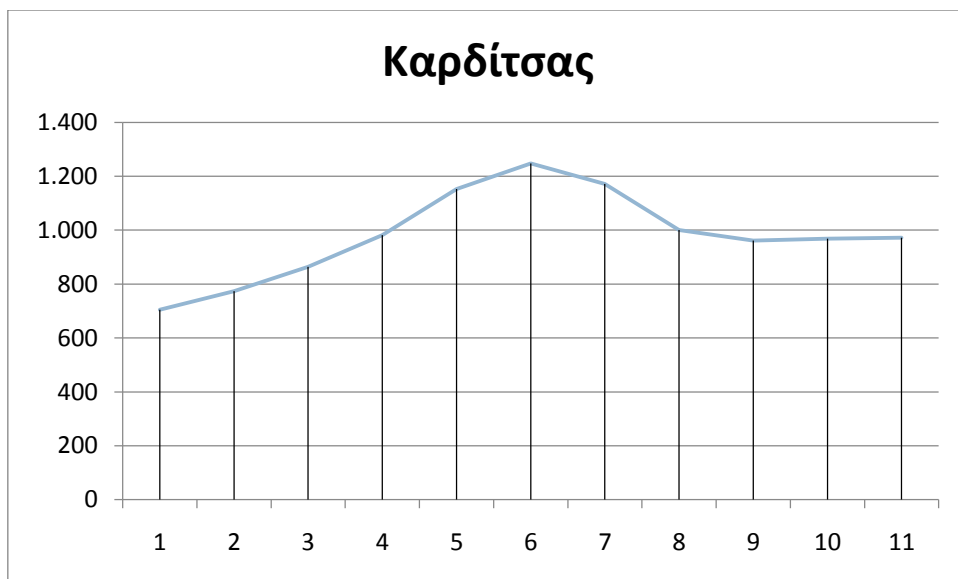
Γράφημα 22. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Θεσπρωτίας

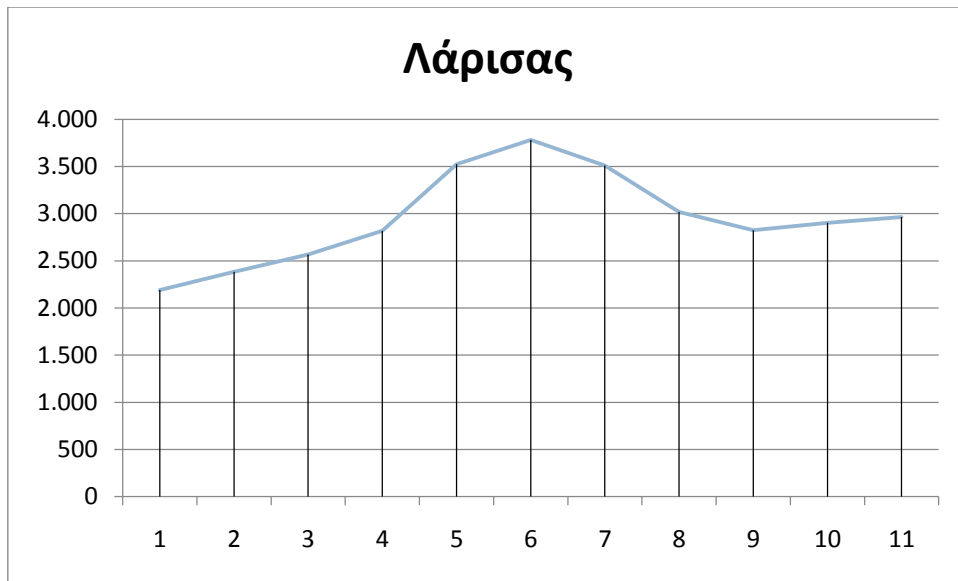
Γράφημα 23. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ιωαννίνων

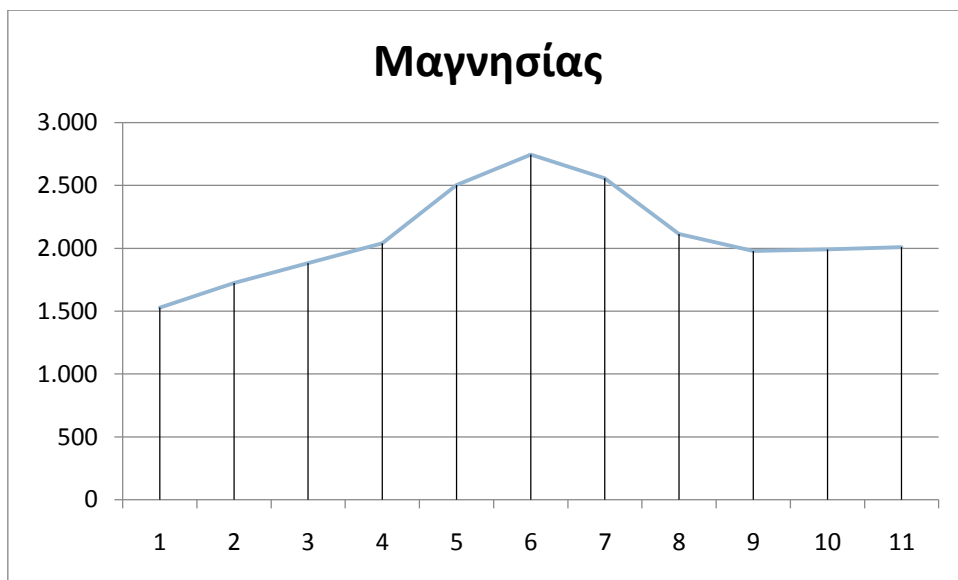
Γράφημα 24. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Πρέβεζας

Γράφημα 25. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Καρδίτσας

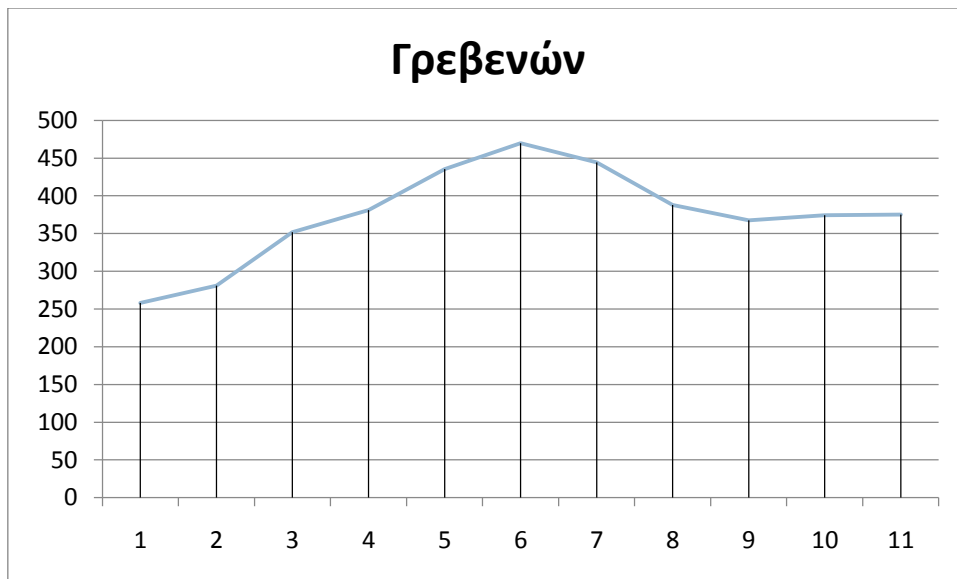
Γράφημα 26. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Λάρισας

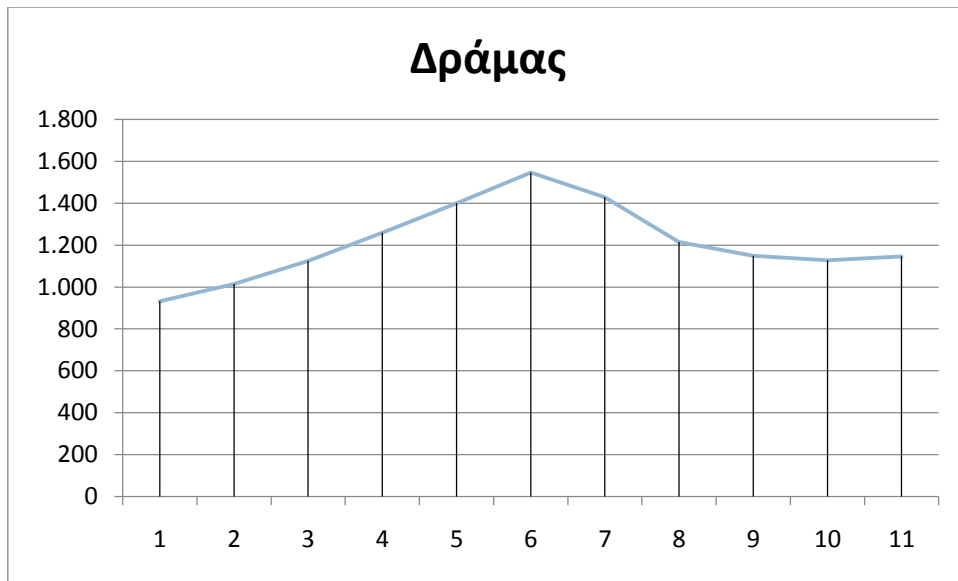
Γράφημα 27. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Μαγνησίας

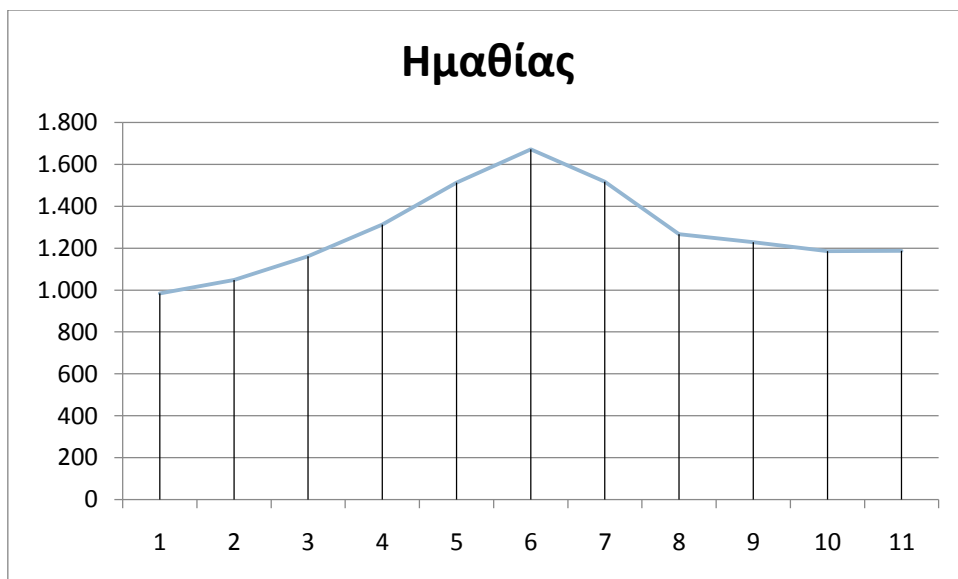
Γράφημα 28. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Τρικάλων

Γράφημα 29. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Γρεβενών

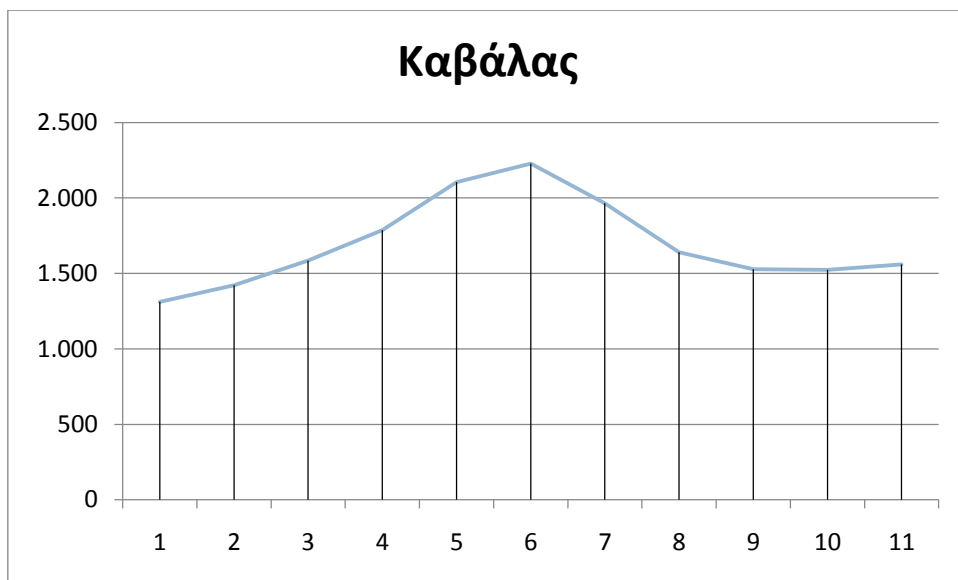
Γράφημα 30. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Δράμας

Γράφημα 31. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ημαθίας

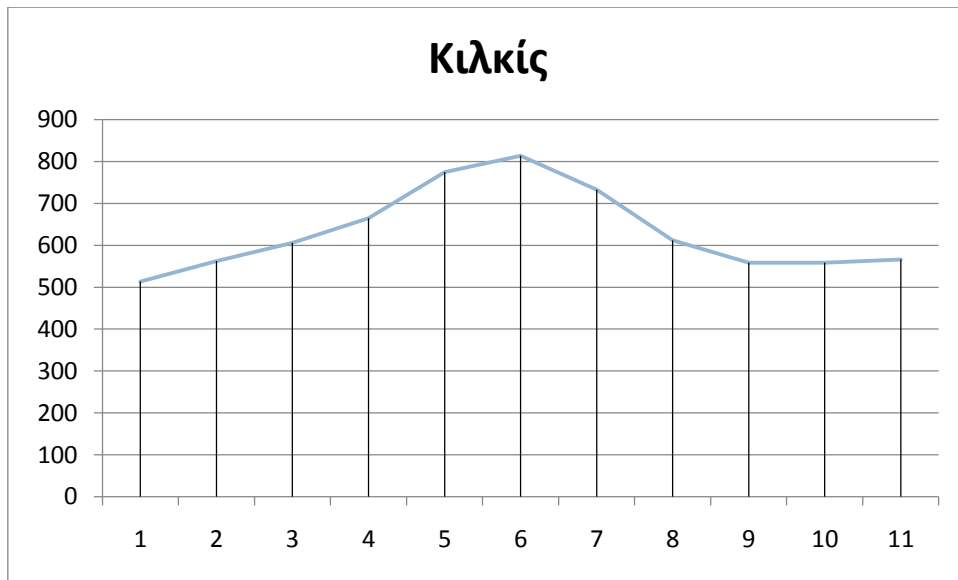
Γράφημα 32. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Θεσσαλονίκης

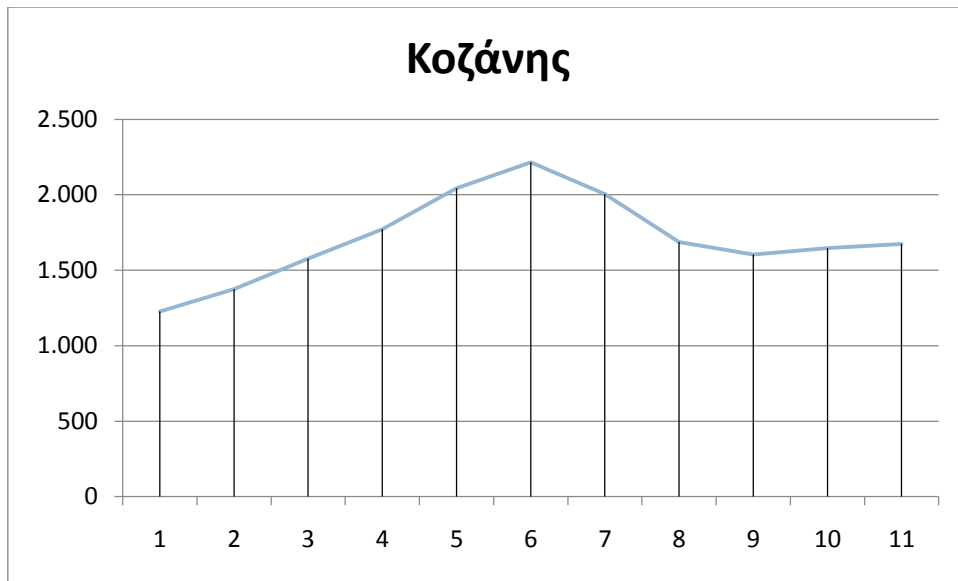
Γράφημα 33. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Καβάλας

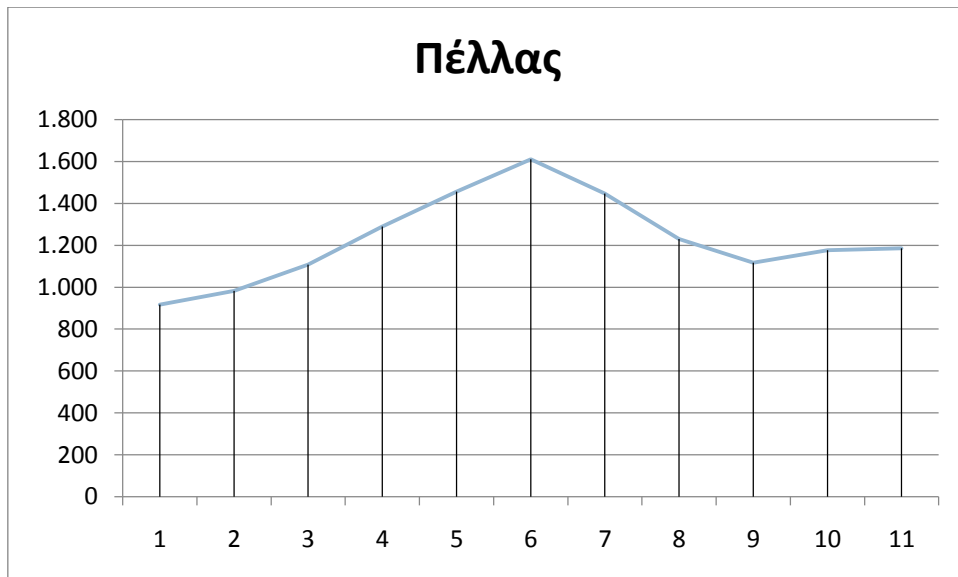
Γράφημα 34. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Καστοριάς

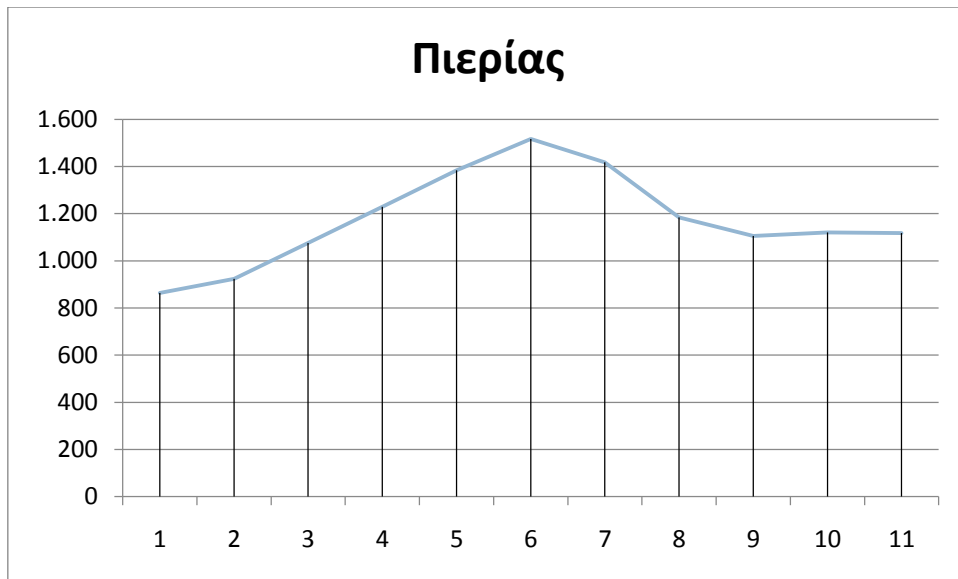
Γράφημα 35. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Κιλκίς

Γράφημα 36. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Κοζάνης

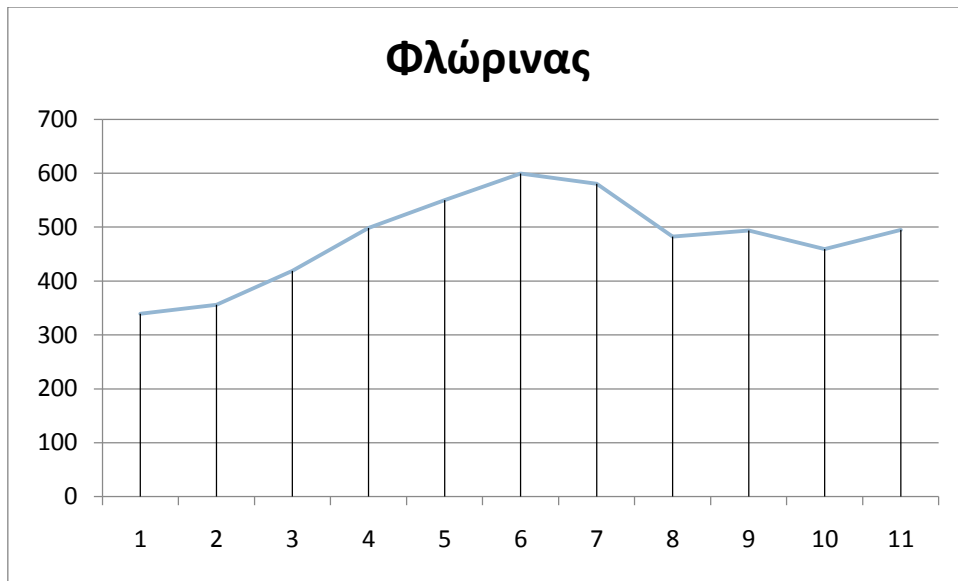
Γράφημα 37. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Πέλλας

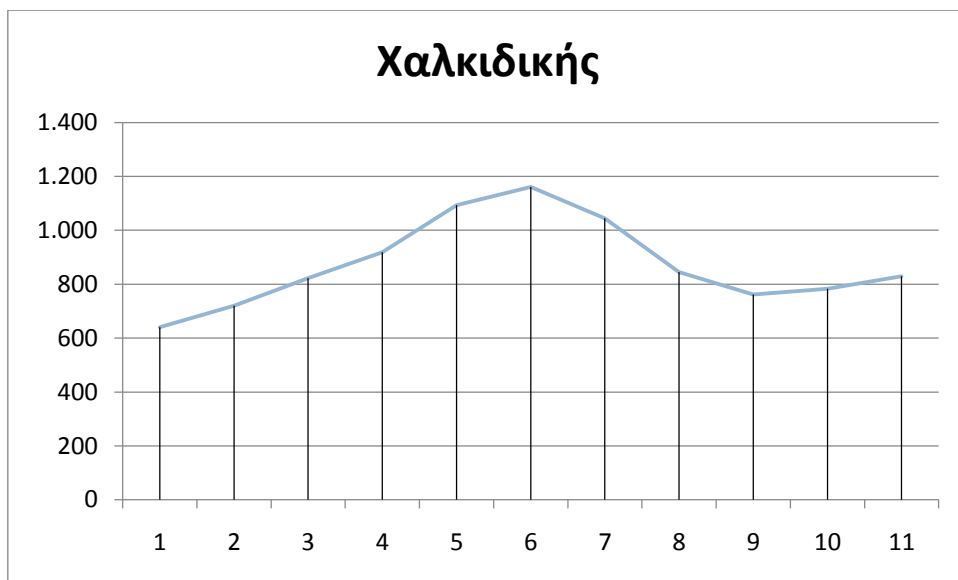
Γράφημα 38. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Πιερίας

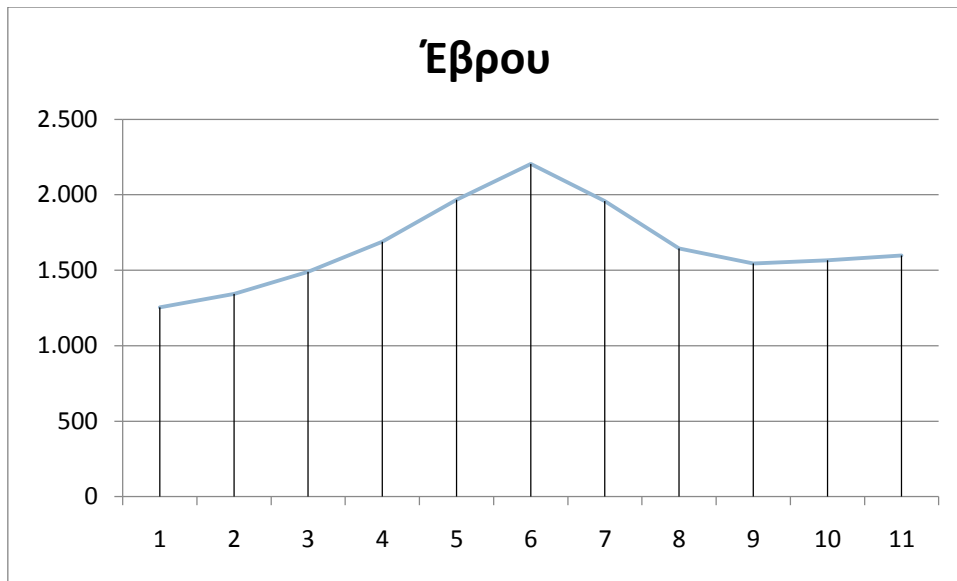
Γράφημα 39. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Σερρών

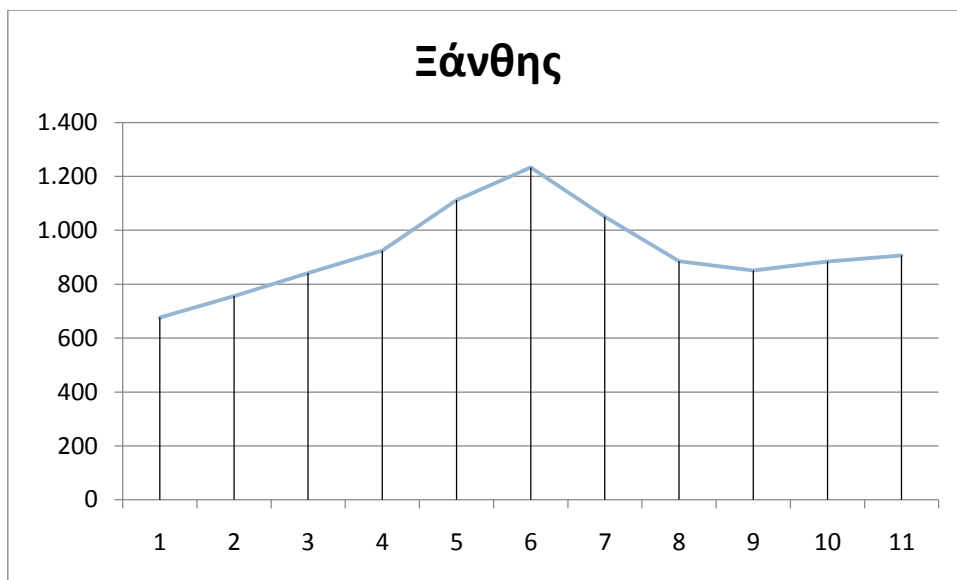
Γράφημα 40. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Φλώρινας

Γράφημα 41. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Χαλκιδικής

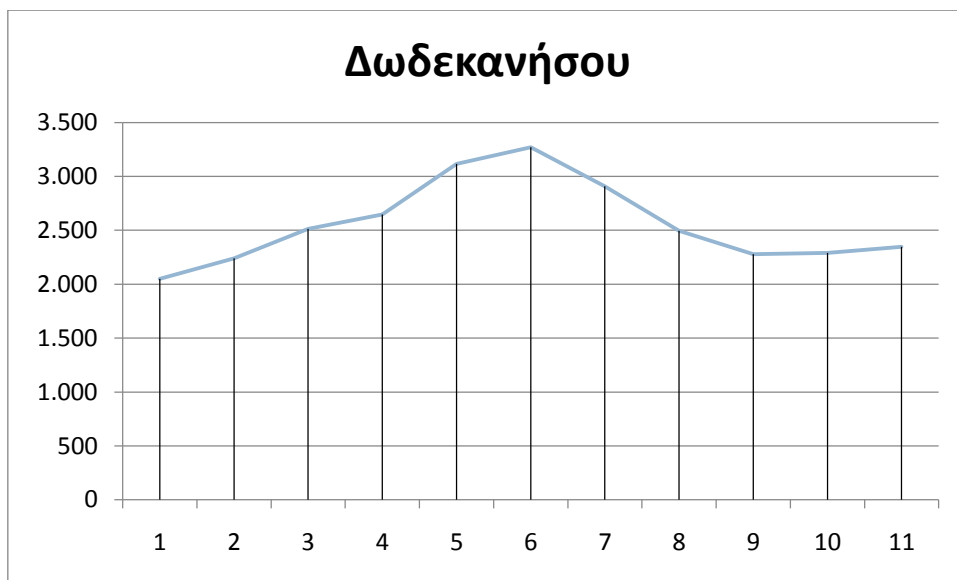
Γράφημα 42. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Έβρου

Γράφημα 43. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ξάνθης

Γράφημα 44. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ροδόπης

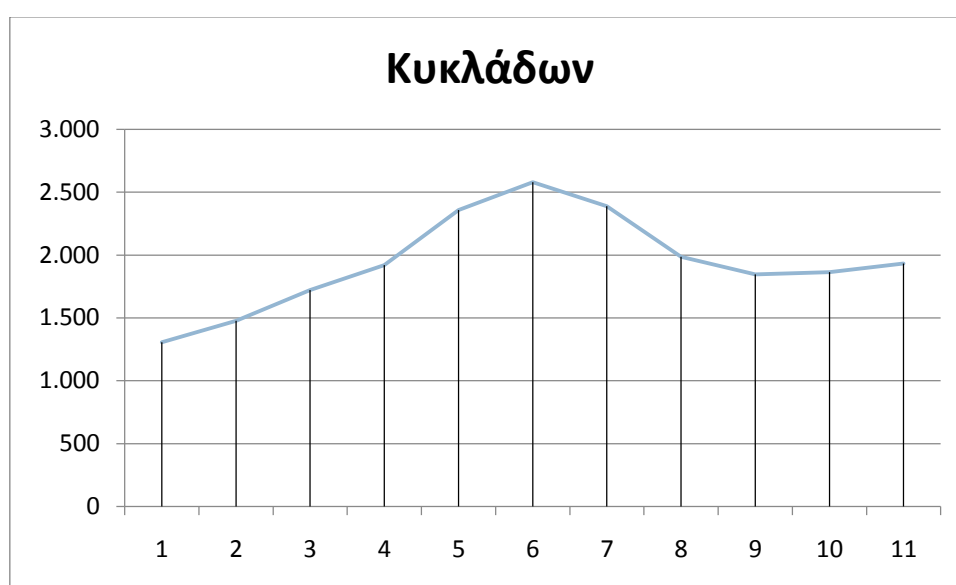
Γράφημα 45. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Δωδεκανήσου

Στα 145 δισ. διαμορφώνονταν οι καταθέσεις στις ελληνικές τράπεζες στα τέλη Μαρτίου, σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

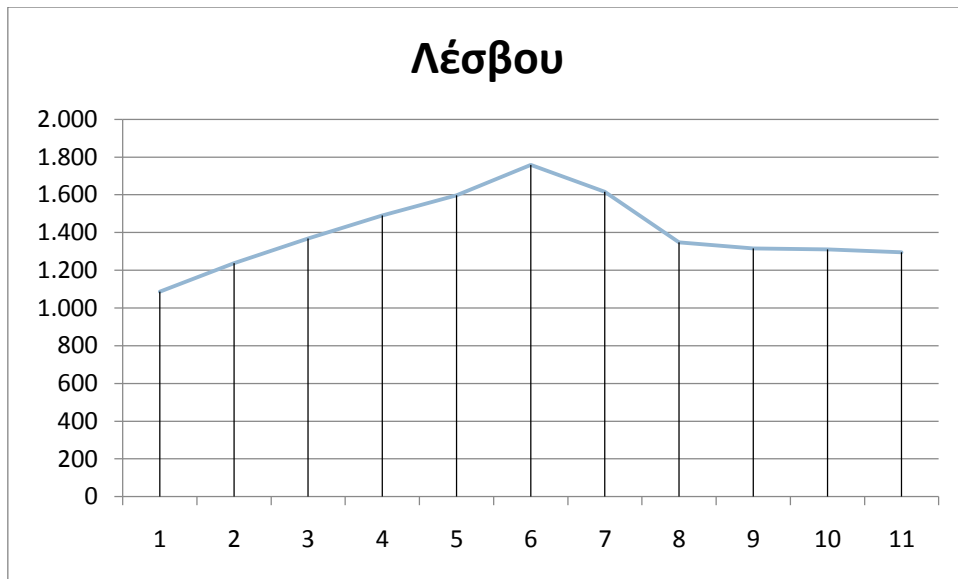
Δεδομένου ότι στα τέλη Φεβρουαρίου οι καταθέσεις διαμορφώνονταν στα 147,5 δις. ευρώ, στο διάστημα που μεσολάβησε έφυγαν καταθέσεις ύψους 2,5 δις. ευρώ από τις τράπεζες.

Οι εκροές καταθέσεων επιβραδύνθηκαν, καθώς τον προηγούμενο μήνα είχαν φύγει 7,8 δις. ευρώ από τις τράπεζες.

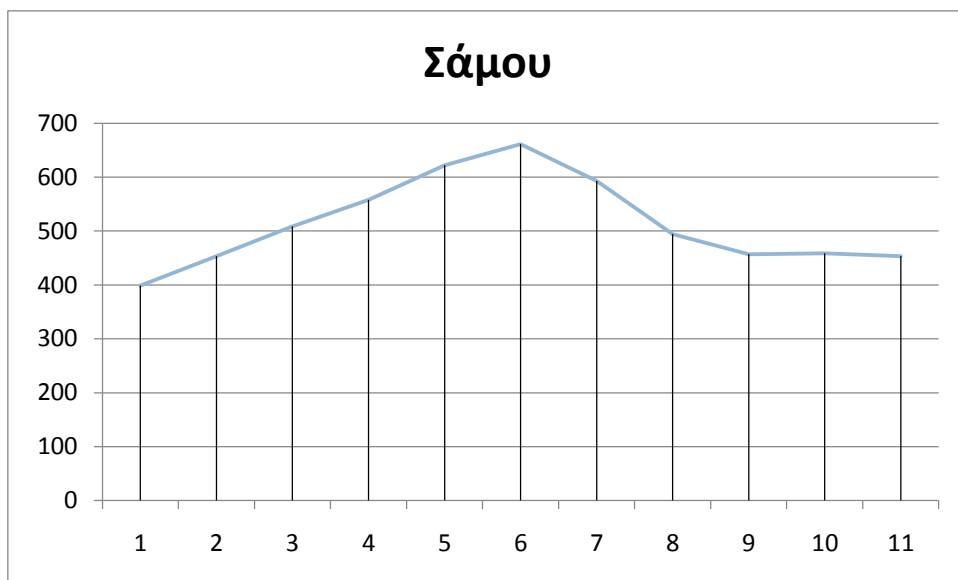
Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, οι καταθέσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων στις ελληνικές τράπεζες διαμορφώνονταν στα 138,55 δις. ευρώ στα τέλη Μαρτίου, από 140,5 δις. στα τέλη Φεβρουαρίου.

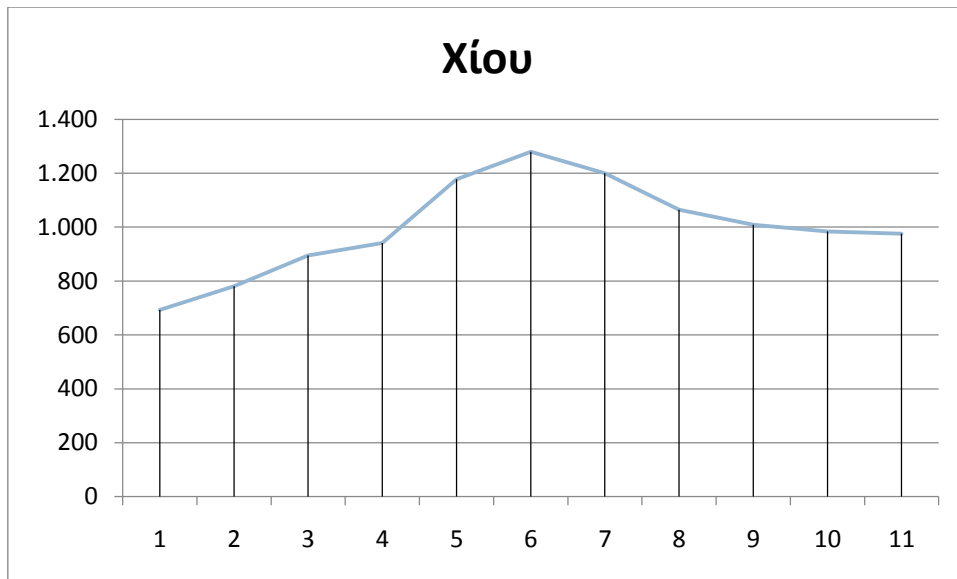
Γράφημα 46. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Κυκλάδων

Γράφημα 47. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Λέσβου

Γράφημα 48. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Σάμου

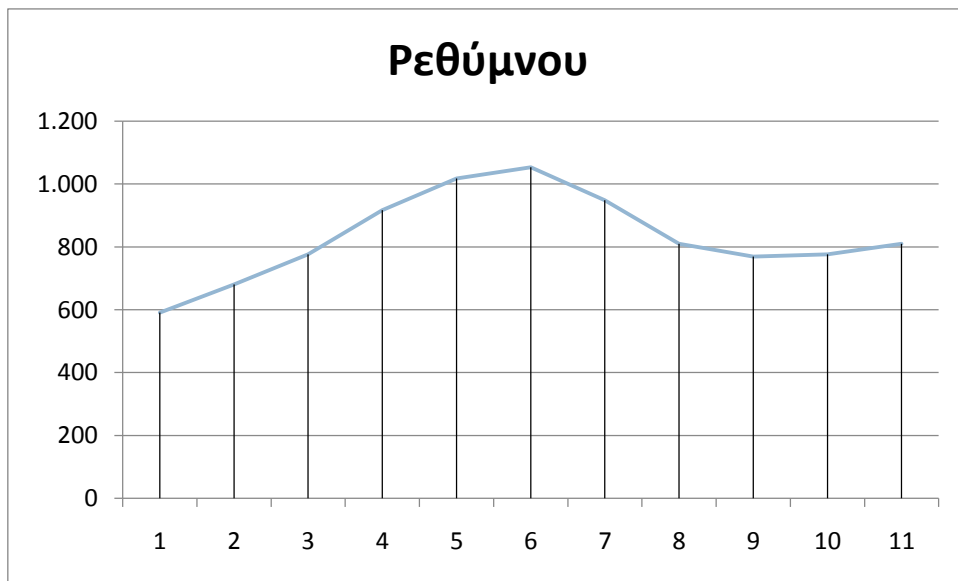
Γράφημα 49. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Χίου

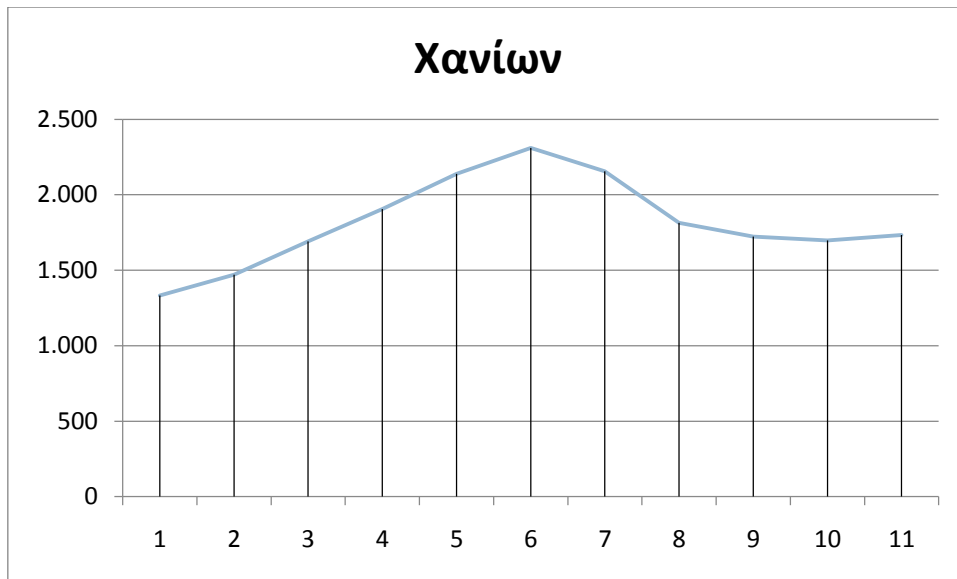
Γράφημα 50. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ηρακλείου

Γράφημα 51. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Λασιθίου

Γράφημα 52. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Ρεθύμνου

Γράφημα 53. Στατιστική διάρθρωση καταθέσεων 2004- 2014 στην Περιφέρεια Χανίων

Εκτός από πολλά και πολύ σοβαρά προβλήματα που έχει προκαλέσει στη μεγάλη πλειονότητα του ελληνικού λαού η εφαρμογή της πολιτικής των μνημονίων τα δύο τελευταία χρόνια, έχει δημιουργήσει και δυσεπίλυτα προβλήματα στο τραπεζικό σύστημα εξαιτίας:

- της μεγάλης μείωσης των καταθέσεων,
- της αύξησης του ποσοστού των δανείων που δεν εξυπηρετούνται και
- του «κουρέματος» των ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου που είχαν αγοράσει οι τράπεζες.

Στο άρθρο αυτό, με βάση τα στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος στα τέλη Δεκεμβρίου 2009 και 2011 και της Eurostat για τον πληθυσμό το 2009, διερευνούμε τη μείωση των καταθέσεων σε εκατ. ευρώ στους 51 νομούς της χώρας τη διετία 2010 και 2011 καθώς και το ύψος τους σε ευρώ κατά κάτοικο το 2009 (την πρώην

περιφέρεια πρωτεύουσας τη θεωρούμε ως νομό Αττικής -σημερινή περιφέρεια Αττικής).

- Η μεγαλύτερη, ποσοστιαία μείωση των καταθέσεων σημειώθηκε στους νομούς Αττικής, Ξάνθης, Κέρκυρας, Χαλκιδικής, Βοιωτίας και Καβάλας (πάνω από 26%), και η μικρότερη στους νομούς Φθιώτιδας, Ροδόπης, Αιτωλοακαρνανίας, Πρέβεζας και Χίου (κάτω από 17%) (βλέπε 4η στήλη του Πίνακα).

- Παρά, όμως, τις μεγάλες διαφορές στην ποσοστιαία μείωση των καταθέσεων, τις 6 πρώτες θέσεις σε ό,τι αφορά το ύψος των καταθέσεων τόσο το 2009 όσο και το 2011 κατείχαν, κατά σειρά, οι νομοί Αττικής, Θεσσαλονίκης, Ηρακλείου, Αχαΐας, Λάρισας και Δωδεκανήσου. Οι 5 πρώτοι είναι και οι πολυπληθέστεροι νομοί της χώρας, ενώ ο νομός Δωδεκανήσου περιλαμβάνει τη Ρόδο και την Κω, που είναι από τα πιο οικονομικά εύρωστα νησιά, εξαιτίας του ότι αποτελούν δύο από τους πιο δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς της χώρας.

- Τις 7 τελευταίες θέσεις κατείχαν κατά σειρά (αρχίζοντας από την τελευταία) οι νομοί Ευρυτανίας, Φωκίδας, Λευκάδας, Γρεβενών, Ζακύνθου, Φλώρινας και Σάμου, νομοί που είναι από τους ολιγοπληθέστερους της χώρας.

- Σε ό,τι αφορά τους υπόλοιπους 38 νομούς σημειώθηκαν αρκετές ανακατατάξεις σε ό,τι αφορά τη θέση τους με βάση το ύψος των καταθέσεων σε εκατ. ευρώ. Οι σημαντικότερες από αυτές είναι:

ο Η βελτίωση της θέσης των νομών: Λακωνίας (από την 31η θέση το 2009 στην 25η το 2011), της Αιτωλοακαρνανίας (από τη 16η στη 12η) και της Φθιώτιδας (από τη 19η στη 15η), και

ο Η χειροτέρευση της θέσης των νομών: Καβάλας (από τη 14η στη 19η), της Κέρκυρας (από την 26η στη 30ή) και της Βοιωτίας (από την 28η στην 31η).

Όπως φάνηκε από τα όσα προαναφέρθηκαν το ύψος των καταθέσεων εξαρτάται κατά κύριο λόγο από τον πληθυσμό τους. Είναι επομένως ενδιαφέρον να δούμε ποια είναι η κατάταξη των νομών με βάση το ανά κάτοικο ύψος των καταθέσεων σε ευρώ. Για την κατάταξη αυτή είναι αναγκαίος ο αριθμός των κατοίκων του κάθε νομού. Δυστυχώς στοιχεία για τον πληθυσμό τους δεν υπάρχουν για το 2010 και το 2011. Τα τελευταία στοιχεία αφορούν το 2009 και τα πήραμε από τη βάση δεδομένων της στατιστικής υπηρεσίας της ΕΕ, της Eurostat.

Από τη διαίρεση των στοιχείων της 1ης στήλης του Πίνακα με τα στοιχεία της Eurostat για τον πληθυσμό των 51 νομών προέκυψε η τελευταία στήλη του Πίνακα στην οποία δίνονται οι κατά κάτοικο (κατά κεφαλήν) καταθέσεις σε ευρώ το 2009 των 51 νομών και του Συνόλου Χώρας (δυστυχώς δεν είναι δυνατόν να υπολογιστεί το κατά καταθέτη ύψος των καταθέσεων, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν στοιχεία για τον αριθμό των καταθετών). Από τη στήλη αυτή φαίνεται ότι υπάρχει τεράστια διαφορά ανάμεσα στους 51 νομούς με βάση το ύψος των κατά κάτοικο καταθέσεων. Πιο συγκεκριμένα το 2009:

- Τις 4 πρώτες θέσεις (με καταθέσεις κατά μέσο όρο άνω των 20.000 ευρώ κατά κάτοικο) κατείχαν, κατά σειρά, οι νομοί Αττικής, Χίου, Κυκλάδων και Κεφαλληνίας, και
- τις 3 τελευταίες (με καταθέσεις κατά μέσο όρο κάτω των 10.000 ευρώ κατά κάτοικο) κατείχαν οι νομοί Ηλείας, Ροδόπης και Κιλκίς.

Κλείνοντας τη σύντομη αυτή ανάλυση θα πρέπει να σημειώσουμε ότι σε ό,τι αφορά τους 6 νομούς με τα μεγαλύτερα ποσά μείωσης των καταθέσεων, υπάρχει μια πολύ μεγάλη διαφορά ανάμεσα στην Αττική και στους υπόλοιπους 5 νομούς. Η μείωση των 39 δισ. ευρώ στην Αττική τα έτη 2010 και 2011 αντιπροσωπεύει το 62% της συνολικής μείωσης των καταθέσεων στο Σύνολο Χώρας κατά 63 δισ. ευρώ, ενώ οι καταθέσεις στο νομό αυτό το μεν 2009 αντιπροσώπευαν, αντίστοιχα, το 55,8%, το δε 2011 το 53,7% του συνόλου των καταθέσεων στο Σύνολο Χώρας. Ανάλογης έκτασης διαφορά δεν υπάρχει στους 5 άλλους νομούς.

Η μεγάλη αυτή διαφορά μπορεί να οφείλεται από τη μια μεριά στο ότι μεγάλα ποσά καταθέσεων μεταφέρθηκαν από μεγαλοκαταθέτες στο εξωτερικό και από την άλλη στη νόμιμη μεταφορά μικρών ποσών στις πατρίδες τους από μετανάστες που ζουν και εργάζονται νόμιμα στο νομό Αττικής (ο οποίος συγκεντρώνει και το μεγαλύτερο ποσοστό μεταναστών, εξαιτίας των ευκαιριών απασχόλησης που υπάρχουν σ' αυτόν).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η αύξηση κάθε μορφής εισοδήματος, όπως μισθοί, κέρδη επιχειρήσεων, συντάξεις, πρόσδοδοι ενοικίων, μερίσματα μετοχών, κ.λπ., συντελεί στην άνοδο των αποταμιευτικών- καταθετικών πόρων στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα. Επίσης, όταν οι προσδοκίες για τις μεσοπρόθεσμες αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας είναι θετικές, παρατηρούνται μεγαλύτερες εισροές ξένων επενδυτικών κεφαλαίων.

Τα ξένα κεφάλαια που εισρέουν στην οικονομία για άμεσες επενδύσεις, τοποθετούνται σε διάφορες τράπεζες συντελώντας στην αύξηση των εγχώριων καταθέσεων. Αντίθετα, όταν η οικονομία της χώρας διέρχεται φάση παρατεταμένης ύφεσης, τα πραγματικά εισοδήματα των πολιτών μειώνονται, οι ζημιές των επιχειρήσεων διογκώνονται και οι εισροές ξένων κεφαλαίων-εισοδημάτων συρρικνώνονται, επιφέροντας έτσι τη συρρίκνωση των εγχώριων τραπεζικών καταθέσεων.

Την περίοδο Δεκέμβριος 2008-Αύγουστος 2014, το σύνολο των τραπεζικών καταθέσεων από 280,4 μειώθηκε σε 194,9 δις ευρώ (€). Το μεγαλύτερο μέρος των τραπεζικών καταθέσεων αποτελείται από τους αποταμιευτικούς πόρους “Ελλήνων κατοίκων” (Greekresidents), δηλαδή από ελληνικά νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Αξιοσημείωτο είναι ότι την περίοδο Δεκέμβριος 2009-Αύγουστος 2014, οι καταθέσεις των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων από 237,5 έπεσαν σε 164,2 δις €.

Μετά το 2008, η μείωση των εγχώριων τραπεζικών καταθετικών πόρων από “μη κατοίκους” (nonGreek-residents) είναι αισθητή και σημαντική. Την περίοδο Δεκέμβριος 2008-Αύγουστος 2014, οι καταθέσεις των μη κατοίκων από 44,5 ελαττώθηκαν σε 13,1 δις €.

Την περίοδο Δεκέμβριος 2013-Αύγουστος 2014, το σύνολο των εγχώριων τραπεζικών καταθέσεων από 190,5 αυξήθηκε σε 194,9 δις €, δηλαδή κατά 4,4 δις €. Ωστόσο, η αύξηση αυτή δεν οφείλεται στην ανάκαμψη της εθνικής μας οικονομίας και άρα στην άνοδο του διαθέσιμου εισοδήματος της οικονομίας, αλλά αποδίδεται στην βραχυπρόθεσμη τοποθέτηση κεφαλαίων φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, για την καθημερινή χρηματοδότηση των τρεχουσών δαπανών τους.

Ουσιαστικά, τα κεφάλαια αυτά προέρχονται από δάνεια, που οι φορείς αυτοί λαμβάνουν από τον κρατικό προϋπολογισμό υπό τη μορφή επιχορηγήσεων ή επιδοτήσεων.

Το γενικό συμπέρασμα που συνάγεται από τα στοιχεία του πίνακα, είναι ότι η πτωτική τάση των εγχώριων τραπεζικών καταθετικών πόρων, οφείλεται στη μείωση της οριακής ροπής προς αποταμίευση νοικοκυριών και επιχειρήσεων, λόγω της διαιωνιζόμενης κρίσης που διέρχεται η ελληνική οικονομία μετά το 2008. Η εθνική οικονομία είναι καθηλωμένη στον πάτο του βαρελιού.

Μετά τον Δεκέμβριο του 2012, οι τραπεζικές καταθέσεις κυμαίνονται μεταξύ 190 και 195 δις €. Όπως επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία του πίνακα, η οριακή αύξηση των τραπεζικών καταθέσεων είναι φαινομενική, καθότι στο σύνολο των τραπεζικών καταθέσεων συνυπολογίζονται οι τόκοι που λαμβάνουν οι υπάρχουσες καταθέσεις, καθώς επίσης και τα δάνεια που συνάπτει το υπουργείο Οικονομικών με την τρόικα και αναγκαστικά ανακυκλώνονται στις καταθέσεις του εγχώριου τραπεζικού συστήματος.

Τα αποτελεσματικότερα φάρμακα για την είσοδο της χώρας στη λεωφόρο της ανάπτυξης, είναι η διαχρονική αύξηση των εξαγωγών και η μεγαλύτερη εισροή ξένων κεφαλαίων για παραγωγικές επενδύσεις.

Η επιτάχυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας, θα συμβάλλει τόσο στην αύξηση των εγχώριων τραπεζικών καταθετικών-αποταμιευτικών πόρων, όσο και στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (κόκκινα δάνεια).

Δυστυχώς, το σημερινό τέλμα των τραπεζικών καταθέσεων και η διόγκωση των κόκκινων δανείων, προκαλούν την διεύρυνση του χρηματοδοτικού κενού στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα, με αναπόφευκτη συνέπεια το ελληνικό κράτος να κλείνει με τα δανεικά της τρόικας τις τρύπες, τα κενά του τραπεζικοπιστωτικού συστήματος, προκαλώντας όμως τη συνεχή αύξηση του δημοσίου χρέους της χώρας.

Οι ελληνικές τράπεζες είναι ανακεφαλαιοποιημένες άρα δεν υφίσταται θέμα δέσμευσης καταθέσεων. Να σημειωθεί ότι το 81,5% των καταθετών στην Ελλάδα που αριθμεί περίπου 5,12 εκατ. έχει από 1 ευρώ έως 2000 ευρώ κατάθεση. Οι καταθέσεις στην Ελλάδα έχουν υποχωρήσει στα 148-147 δισεκ. ευρώ μετά την μεγάλη μείωση του Ιανουαρίου του 2015.

Σε σχέση με τα ιστορικά υψηλά του Ιανουαρίου του 2010 στα 237,5 δισεκ. ευρώ οι καταθέσεις έχουν μειωθεί σωρευτικά 90 δισεκ. ευρώ που αποτελεί αρνητικό ρεκόρ όλων των εποχών. Με βάση την δομή των collaterals, τις εγκρίσεις για το ELA την έκτακτη παροχή ρευστότητας και τις κρίσιμες διαπραγματεύσεις Ελλάδος με ΕΕ ακόμη και στην περίπτωση που δεν υπάρξει συμφωνία θα υπάρχει ELA.

Όσο υπάρχει ELA έκτακτος μηχανισμός παροχής ρευστότητας, οι τράπεζες θα έχουν ρευστότητα. Ο μόνος κίνδυνος που υπάρχει και είναι σοβαρότατος είναι να συνεχίσουν να μειώνονται οι καταθέσεις και η ΕΚΤ βάλει όριο στο ELA.

Τότε υποχρεωτικά θα υπάρξει capital control δηλαδή έλεγχος στην κίνηση κεφαλαίων και καταθέσεων στις τράπεζες και όρια ανάληψης μετρητών στα ATMs. Σε αυτή την περίπτωση είτε ένας καταθέτης έχει 2000 ευρώ είτε 200.000 ευρώ δεν θα έχει καμία σημασία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Καραθανάσης Γεώργιος., «Αξιολόγηση Επενδύσεων Χρηματοδοτήσεις και Χρηματιστηριακές Αγορές», Τόμος Β, Γ' Έκδοση, Εκδόσεις Σμπίλια, 1994.
- 2) Καραθανάσης Γεώργιος, «Χρηματοοικονομικά Θέματα», Γ' Έκδοση, Εκδόσεις Σμπίλια, 1994.
- 3) Παπαδόπουλος Δημήτρης, «Εισαγωγή στη Λογιστική», Χρηματοοικονομική Λογιστική. Τεύχος Α'. Σειρά μανάτζμεντ και χρηματοοικονομική διοίκηση επιχειρήσεων.2003 .
- 4) Βενιέρης Γεώργιος, Κοέν Σάντρα, Κωλέτση Μαρία, «Λογιστική Κόστους, Αρχές και Εφαρμογές». P.I.Publishing, 2003.
- 5)Θανοπούλου-Βασιλάτου Έλλη, Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική, Τόμος Β, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 1996.
- 6) Παππάς Αντώνης, Χρηματοοικονομική Λογιστική, Τόμος Α και Τόμος Β, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 1998.
- 7) Νιάρχος Νικήτας, «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων», Πέμπτη έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα, 1999

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

1) www.ase.gr

2) www.icap.gr

3) www.bank-omb.gr

4) www.bankofgreece.gr